

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANCIJA
ZA 2010. GODINU
Broj: 03-07/11**

Sarajevo, lipanj 2010. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva finacija** (u daljem tekstu Ministarstvo) za 2010. godinu (bilanca stanja na dan 31. prosinac 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavješćavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi da su sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH sačinjavani planovi novčanih tijekova, koji predstavljaju osnov za izvršenje Proračuna FBiH, na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora i da je na adekvatan način planirana likvidnost Proračuna FBiH za 2010. godinu. Također, tromjesečni i mjesečni operativni planovi proračunskih korisnika nisu odobravani na temelju prethodno sačinjenog plana novčanih tijekova, sukladno naprijed navedenim zakonima (točka 5.2 Izvješća);**
- 2. Nije vršeno adekvatno izvješćavanje Vlade FBiH o izvršenju Proračuna FBiH za 2010. godinu sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu. Nisu sačinjavana adekvatna izvješća o utrošku tekućih transfera, utrošku sredstava tekuće pričuve Vlade FBiH i utrošku sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa Riznice (točka 5.2 Izvješća);**

3. Prilikom izrade Proračuna FBiH za 2011. godinu nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH u dijelu donošenja propisanih akata i poštivanja utvrđenih rokova za provođenje propisanih procedura. Ne može se potvrditi da je prije predlaganja visine sredstava proračunskim korisnicima izvršeno usuglašavanje sa istima (točka 5.2 Izvješća);
4. Nisu utvrđene ukupne obveze FBiH sukladno Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (plaće, dobavljači) i nije izvršeno usuglašavanje izmirenih obveza po osnovu unutanjeg duga koje se vode u pomoćnim evidencijama Ministarstva sa obvezama iskazanim u Glavnoj knjizi Riznice na bilančnim pozicijama Prijašnjeg FMO-a i OSA-e FBiH (točka 5.10 Izvješća);
5. Nedosljedna primjena Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu dijeljenja predmeta ugovora prilikom nabave kompjuterske opreme (64.657 KM) i nabave opreme za prenos podataka i glasa (16.921 KM). Nabava motornog vozila (23.950 KM) i ugovarenje usluga izmjena softvera „Integralni informacioni sistem za obračun plaća proračunskih korisnika FBiH“ nisu vršene sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH (točka 5.6 Izvješća);
6. Ne može se potvrditi da su sredstava po osnovu „Transfera za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH OdRaz“ u iznosu od 5.000.000 KM realizirana sukladno Programu raspodjele sredstava usvojenim od strane Vlade FBiH, obzirom da nije prezentirana dokumentacija na temelju koje bi se potvrdila primjena kriterija za odabir projekata, način doznačavanja sredstava, namjenski utrošak doznačenih sredstava, kao i nadzor nad utroškom istih (točka 5.5 Izvješća);
7. Nije postupljeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, u djelu priznavanja rashoda u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala (56.750 KM), kao i u djelu evidentiranja i iskazivanja rashoda i izdataka na odgovarajućim pozicijama u Glavnoj knjizi i financijskim izvješćima Ministarstva na dan 31.12.2010. godine (točka 5.3 i 5.4 Izvješća);
8. Isplate naknade članovima komisija na teret odobrenih proračunskih sredstava Ministarstva, a koje su formirane od strane Vlade FBiH, ne može se potvrditi da su vršene sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu utvrđivanja visine naknade uz primjenu propisanih kriterija (točka 5.4 Izvješća);
9. Ne može se potvrditi opravdanost dijela iskazanih izdataka na ime putnih troškova, troškova mobilnih telefona, troškova goriva i reprezentacije, obzirom da se iz prezentirane dokumentacije nije mogao potvrditi namjenski utrošak sredstava (točka 5.4 Izvješća).

Mišljenje s rezervom:

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na financijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća Ministarstva financija FBiH, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja tj. Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Financijsko poslovanje Ministarstva financija FBiH tijekom 2010. godine, osim za napomene navedene u točkama 1., 2., 3., 4., 5. i 7. u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 11.06.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2009. GODINU	5
5.	NALAZI I PREPORUKE.....	8
5.1	Sustav internih kontrola.....	8
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	10
5.3	Proračun Federalnog ministarstva financija za 2010. godinu	17
5.4	Izdaci za materijal i usluge	18
5.5	Tekući transferi	22
5.6	Nabavke i kapitalni izdaci.....	24
5.7	Pozajmice kantonima	26
5.8	Implementacija razvojno – investicionih projekata financiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava.....	27
5.9	Otplata unutarnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obveza prema dobavljačima	28
5.10	Otplata unutarnjeg duga po osnovu stare devizne štednje.....	30
5.11	Otplata unutarnjeg duga po osnovu ratnih tražbina.....	30
5.12	Vanjski dug	31
5.13	Ostali nalazi.....	35
6.	KOMENTAR	37
	PRILOG BR. 1.....	1
	IZVRŠENJE PRORAČUNA FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA NA DAN 31.12.2010. GODINE.....	1

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA za 2010. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo financija (**u daljem tekstu: Ministarstvo**) osnovano je sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sustav i poreznu politiku, praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sustava sukladno Ustavu BiH i Zakonu o Centralnoj banci, kreditnog i bankarskog sustava, sustav finacijskog poslovanja, obračunski sustav, sustav osiguranja imovine i lica, sustav taksi, doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću, sustav financiranja javne potrošnje, izrada i izvršenje Proračuna FBiH i godišnjeg obračuna Proračuna FBiH, nadzor nad izvršenjem Proračuna FBiH, različito poslovanje, upravljanje novčanim tijekovima, dnevno praćenje novčanih sredstava, obveze i tražbine i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava, koncentracija finacijskih sredstava radi osiguranja finacijskog tržišta, javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja Proračuna FBiH.

Unutarnja organizacija Ministarstva uređena je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva financija, donesenim u studenom 2009. godine, koji je u primjeni od početka 2010. godine.

U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH i Finacijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi Ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Na dan 31.12.2010. godine u Ministarstvu je bio uposlen 121 izvršilac, a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu je bilo predviđeno 226 izvršilaca.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća Federalnog ministarstva financija za 2010. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nisu pojedinačna finacijska izvješća uprava, koje se nalaze u sastavu Ministarstva, niti njihova konsolidirana finacijska izvješća.

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li finacijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finacijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2010. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finacijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2010. godine do lipnja 2011. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva financija FBiH za 2010. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih date su detaljne preporuke poslije konstatiranih nalaza, s tim da se u ovom odjeljku navodi kratak rezime preporuka:

- *Potrebno je osigurati da se izrada Proračuna FBiH u cijelosti vrši sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Preporučuje se da se sukladno nadležnostima donesu interni akti kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i na osnovu istih sačini registar korisnika Proračuna FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sačinjava mjesečne i tromjesečne planove novčanih tijekova za izvršenje Proračuna u FBiH sukladno članku 35. Zakona o proračunima u FBiH i članku 5. i 6. Zakona o riznici u FBiH. Također je potrebno da se Ministarstvo i proračunski korisnici prilikom izvršavanja Proračuna FBiH dosljedno pridržavaju odredbi članka 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Potrebno je osigurati da se Proračun FBiH izvršava sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za fiskalnu godinu za koju se donosi Proračun FBiH.*
- *Potrebno je unutarne prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog proračuna korisnika odobravati sukladno nadležnostima datim Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH.*
- *Potrebno je da se Godišnja i tromjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sačinjavaju sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima poduzme aktivnosti kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfere.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno utvrđenim nadležnostima dosljedno primjenjuje Odluku Vlade FBiH o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH.*
- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava i prijenosa neiskorištenih sredstava na kraju godine na razgraničene prihode.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva financija sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, te vršiti kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti, sukladno zakonskim i ostalim propisima, u cilju knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Riznice prometa na Posebnom računu za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje i Posebnim računima Proračuna FBiH na koje se doznavačavaju i sa kojih se vrši raspoređivanje pripadajućeg dijela indirektnih poreza kantonima, općinama i direkcijama za ceste, u cilju praćenja dosljedne primjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH.*
- *Potrebno je sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju potpune uspostave Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenja podzakonskih akata sukladno navedenom Zakonu.*
- *Potrebno je da Ministarstvo organizira i vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, sukladno statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.*
- *Potrebno je sačiniti analizu stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga.*
- *Potrebno je kontinuirano poduzimati aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Proračunu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitiranih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obveza po istom.*

- *Potrebno je nastaviti provoditi aktivnosti u skladu sa rokovima propisanim Akcionim planom za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih tražbina, usvojenim Odlukom Vlade FBiH V broj 1068/10.*
- *Potrebno je izvršiti primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastala u ratu ili tijekom ratne opasnosti i Ministarstva financija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.08.2008. godine.*
- *Potrebno je nastaviti započete aktivnosti vezane za formalno–pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)-Kanton Sarajevo–KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, sukladno odredbama važećih propisa, kao i poduzeti aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 2.397.052 USD plaćenih na ime otplate kredita KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za otplatu kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnabdijevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) i temeljem konstatiranog poduzeti aktivnosti sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH u cilju naplate sredstava u iznosu od 50.982 EUR.*
- *Potrebno je poduzeti određene aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Proračuna FBiH, izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmiravale obveze u propisanom roku.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti vezano za reguliranje obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“ koje su temeljem Zakona o financijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).*
- *Potrebno je izvršiti knjigovodstveno evidentiranje tražbina u Glavnoj knjizi Riznici po osnovu sredstava koja su temeljem zaključenih ugovora dana u komisijama Razvojnoj banci. Također je potrebno da se, sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnog bankom FBiH, obezbijedi blagovremeno raspolaganje prikupljenim sredstvima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti u cilju pravnog i financijskog reguliranja ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS, kao i utvrđivanja konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.*
- *Potrebno je osigurati da se rashodi i izdaci izvršavaju u iznosima i sukladno namjeni utvrđenoj u Proračunu FBiH za fiskalnu godinu na koju se Proračun odnosi i na način utvrđen Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za istu godinu.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima temeljem Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimati aktivnosti na naplati istih.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti prema nadležnom organu u cilju definiranja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupati sukladno utvrđenom.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti da se Plan razvojno-investicionih projekata za godinu za koju se donosi Proračun FBiH usvoji od strane Parlamenta FBiH, kao i da se u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, od strane nadležnih ministarstava uspostavi adekvatna koordinacija, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti.*

- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno utvrđenim nadležnostima poduzme aktivnosti kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i institucije, koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvješća o utrošku sredstava sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija.*
- *Potrebno je postupiti sukladno Odluci Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenje i realizacija sredstava vrši od strane institucija utvrđenih navedenom odlukom.*
- *Potrebno je da se poduzmu aktivnosti sukladno Odluci ministra o prihvatanju Izvješća o popisu stanja imovine, obveza i potraživanja Riznice na dan 31.12.2010. godine.*
- *Potrebno je izvršiti usklađivanje stanja obveza iskazanih u knjigovodstvu na dan 31.12. fiskalne godine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (obveze po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja), sukladno odredbama članka 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrol“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine, odnosno 04.08.2006. godine i sukladno sa konstatiranim poduzeti adekvatne aktivnosti.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti, kao predlagač odluke izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te sukladno sa konstatiranim poduzme adekvatne aktivnosti.*
- *Potrebno je postupiti sukladno odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealiziranog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.*
- *Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na dosljednoj primjeni Odluka Vlade FBiH donesenih u 2008., 2009. i 2010. godini temeljem kojih je izvršena doznaka transfera „Terminalima Federacije“ d.o.o Sarajevo u iznosu od 8.212.924 KM i kojim je utvrđena namjena doznačenih sredstava, u cilju izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.*
- *Potrebno je dosljedno primjenjivati Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH u dijelu utvrđivanja kriterija za doznačavanje sredstava tekućih transfera.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u djelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odras“ za 2009. i 2010. godinu.*
- *Prilikom nabava roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.*
- *Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutaršnjoj organizaciji vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.*
- *Potrebno je utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.*
- *Potrebno je da Ministarstva sukladno nadležnostima poduzme adekvatne mjere u cilju dosljedne provedbe Zakona o riznici u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRR, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun FBiH.*

- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti na ostvarivanju suradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i proračunskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa Federacije BiH, kao i planiranja potrebnih sredstava za realizaciju sudskih odluka za koje je izvjesno da će u narednom periodu teretiti Proračun FBiH, na pozicijama institucija na koje se odnosi sudski predmet.*
- *Ukoliko se potrebna sredstva za izvršenje sudskih odluka planiraju na Ministarstvu financija, potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavu softvera „Integralni informacijski sistem za obračun plaća proračunskih korisnika u FBiH“, te na osnovu konstatiranog poduzeti adekvatne aktivnosti. Sa isporučiocem usluga jasno i decidno definirati obim i vrste usluga održavanja softvera, kao i angažirati IT uposlenike Ministarstva na dijelu poslova održavanja navedenog softvera.*
- *Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u cilju jasne raspodjele nadležnosti Ministarstva utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima na odgovarajuće sektore, osiguranja saradnje između sektora, jasnog definiranja obveza svih zaposlenih u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji.*
- *Potrebno je izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola, u dijelu jasnog definiranja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.*
- *Potrebno je izvršiti dopune internih akata u cilju usklađivanja istih sa zakonskim i podzakonskim propisima, osigurati dosljednu primjenu svih donesenih internih akata, kao i praćenje njihove primjene u cilju uspostave funkcionalnog sustava interne kontrole.*
- *Planiranje proračunskih sredstava za Ministarstvo vršiti sukladno instrukcijama, na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, u cilju efikasne upotrebe sredstava i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje.*
- *Potrebno je da se evidentiranja rashoda i izdataka vrši na odgovarajućim pozicijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*
- *Potrebno je da se nalozi za službeni put u inostranstvo popunjavaju na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva.*
- *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona.*
- *Službene automobile koristiti sukladno Uredbi o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i internim aktom Ministarstva. Također, potrebno je da se utrošak goriva prati po vozilima kako je propisano Uputstvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima.*
- *Preispitati opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.*
- *Potrebno je osigurati namjensko trošenje proračunskih sredstava na ime usluga reprezentacije u cilju obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2009. GODINU

Na osnovu izvršene revizije financijskih izvješća za 2010. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama danim u prethodnim revizijama, ističemo da Ministarstvo financija FBiH **nije** postupilo po preporukama koje se odnose na:

- Izradu Proračuna FBiH sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa proračunskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno.
- Donošenje internih akata kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i sačinjavanja registra korisnika Proračuna FBiH.
- Sačinjavanje planove novčanih tijekova na bazi relevantnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o riznici u FBiH.
- Odobravanje mjesečnih planove alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH.
- Pojedinačno izvještavanje proračunskih korisnika o odobrenim operativnim proračunima na način kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.
- Izvršavanje Proračuna FBiH sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH.
- Sačinjavanje Godišnjeg i tromjesečnih izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- Zakonsko definiranje načina izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera.
- Organizaciju i nadzor od strane Ministarstva nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, sukladno statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.
- Definiranje svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu i postupanje sukladno utvrđenom.
- Osiguranje da se sredstva Proračuna FBiH, planirana na poziciji „Učešće Vlade FBiH u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“, koriste sukladno planiranoj dinamici i u iznosima utvrđenim u Planu razvojnih projekata u Aneksu Proračuna FBiH.
- Sačinjavanje instrukcije i metodologije za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije koju je potrebno primjeniti prilikom okončanja, odnosno zatvaranja određenog projekta. Navedena preporuka je ispoštovana lipnja 2011. godine.
- Sačinjavanje analize stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga.
- Primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastala u ratu ili tijekom ratne opasnosti i Ministarstva.
- Nastavak započetih aktivnosti vezane za formalno-pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)-Kanton Sarajevo–KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo i naplatu sredstava u iznosu od 1.739.666 USD plaćenih na ime otplate kredita.
- Reguliranje obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“ koje su temeljem Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ doo Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije, kao i naplata dijela obveza po kreditima koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom.
- Utvrđivanje konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.
- Utvrđivanje ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS kako bi se iste pravno i finansijski regulirale.
- Postupanje sukladno Odluci Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenje i realizacija sredstava vrše od strane nadležnih institucija.
- Uvid u dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrol“ d.d. Sarajevo utvrđenih odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade

FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine i poduzimanje aktivnosti sukladno konstatiranom.

- Uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te poduzimanje aktivnosti sukladno konstatiranom.
- Postupanje sukladno odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealiziranog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.
- Dosljednu primjenu Odluke Vlade FBiH o odobravanju prijena dijela sredstava uplaćenih na ime dokapitalizacije od Konzorcija INA/MOL, privrednom društvu „Terminali Federacije“ d.o.o Sarajevo u dijelu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.
- Propisivanje procedure o suradnji Federalnog ministarstva financija, Federalnog pravobranilaštva i proračunskih korisnika čijim djelovanjem su podignute tužbe protiv Federacije BiH, kao i osiguranje pravovremenih informacija o potrebnim sredstava prilikom izrade proračunskog zahtjeva Ministarstva.
- Planiranje proračunskih sredstava za Ministarstvo na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba.
- Popunjavanje naloga za službeni put u inostranstvo na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva.
- Dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona.
- Korištenje službenih automobila sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i redovito izvješćivanje o istom.
- Praćenje utroška goriva po vozilima kako je propisano Uputstvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima, kao i dopunu navedenog Uputstva.
- Preispitivanje opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.
- Korištenje sredstva reprezentacije u svrhu obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva.
- Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.
- Utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u skladu sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.
- Obezbjeđenje relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih u 2009. godini po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odras“ u iznosu od 5.673.000 KM.
- Postupanje sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH prilikom nabava roba i usluga.
- Uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavu softvera „Centralizirani obračun i isplata plaća-COIP“ od firme OCEAN doo Travnik u cilju utvrđivanja razloga raskida Ugovora, kao i opravdanost nabavke novog aplikativnog softvera – Integralni informacioni sistem za obračun plaća proračunskih korisnika u FBiH.
- Dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu od strane organizacionih jedinica u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i zadataka, kao i saradnje između organizacionih jedinica.
- Dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola.
- Dosljednu primjene svih donesenih internih akata, kao i praćenja njihove primjene.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- Sačinjavanje akta o procjeni povećanja rashoda i/ili izdataka, odnosno smanjenja prihoda i/ili primitaka prilikom predlaganja privremenih mjera za uravnoteženje Proračuna Vladi FBiH.

- Analizu zahtijeva za sredstvima iz tekuće pričuve i sačinjavanje preporuka Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće pričuve, sukladno odredbama Odluke o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH, te osiguranja da proračunski korisnici podnose mjesečna izvješća o utrošku odobrenih sredstava tekuće pričuve.
- Dosljednu primjenu Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava i prijenosa neiskorištenih sredstava na kraju godine na razgraničene prihode.
- Početak funkcioniranja Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenje podzakonskih akata sukladno odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- Dosljednu provedbu Zakona o riznici u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRR, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat.
- Dosljednu provedbu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, kao i osiguranje adekvatne garancije za povrat navedenih sredstava od strane skupština kantona.
- Osiguranje da resorna ministarstva i implementirajuće institucije koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata podnose izvješća o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, ostalim propisima i aktima.
- Usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza Prijašnjeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada djelatnika FMO i VF i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza OSA-e FBiH u Glavnoj knjizi Riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te popis izmirenih obveza, od strane imenovane Komisije.
- Poduzimanje aktivnosti i zakonom utvrđenih mjera, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Proračuna FBiH, izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH.
- Dosljednu provedbu zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH u upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative (LIP) i Lokalni razvoj (LDP).
- Formiranje baze podataka o sredstvima danim u komisijama Razvojnoj banci FBiH i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Riznice.
- Poduzimanje aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojn timerankom FBiH u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima temeljem povrata kredita.
- Vršenje popisa od strane Komisije za popis imovine, obveza i potraživanja Riznice na temelju potpune i vjerodostojne dokumentacije, kao poduzimanje aktivnosti od strane Sektora za riznicu u cilju postupanja po prijedlozima Komisije za popis, sukladno Odluci ministra o prihvatanju Izvješća o popisu.

Preporuke koje su ispoštovane odnose se na:

- Blagovremeno osiguranje sredstava u Proračunu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitiranih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obveza po istom.
- Izvršeni povrat dijela pozajmice u iznosu od 3.994.000 KM na poseban transakcijski podračun za zaštitu i spašavanje koji je u nadležnosti Federalne uprave za civilnu zaštitu.
- Evidentiranje doznačene pozajmice kantonima u Glavnoj knjizi na poziciji dugoročnih plasmana sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.
- Preispitivanje opravdanost plaćanja mjesečne pretplate na teret Ministarstva za brojeve mobitela koji se ne koriste.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava internih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sustava internih kontrola je na menadžmentu Ministarstva, a temelj funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za

uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu: Pravilnik) je utvrđena unutarnja organizacija Ministarstva, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Ministarstvom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinku odgovornost. Međutim, uvidom u isti konstatirano je da su nadležnosti sektora i odsjeka date dosta uopćeno i nisu dovoljno jasne, što ostavlja mogućnost za pogrešno razumjevanje definiranih obveza. Nije jasno definirana raspodjela prava i obveza za sve uposlene, i ne može se potvrditi da je organizaciona struktura podešena na način da povećava efikasnost upotrebe ljudskih resursa i nivo odgovornosti. Dalje, ovim Pravilnikom nisu u nadležnost sektora dati poslovi za koje je Ministarstvo zaduženo zakonskim i podzakonskim aktima. Posebno ističemo poslove za koje je Ministarstvo zaduženo Zakonom o proračunima u FBiH koji nisu dati u nadležnost organizacionih jedinica. Npr. poslovi upućivanja instrukcije Ministarstva financija proračunskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih proračuna u skladu sa odobrenom alokacijom proračunskih sredstava utvrđeni člankom 29. Zakona o proračunima u FBiH; poslovi sačinjavanja instrukcija proračunskim korisnicima za pripremu tromjesečnih finansijskih izvješća sa obrazloženjima koja se odnose na programske rezultate izvršenja proračuna, utvrđene u članku 66. Zakona o proračunima u FBiH. Napominjemo i poslove date u nadležnost Ministarstvu drugim zakonskim i podzakonskim aktima, npr. poslovi praćenja izvještavanja o utrošku tekućih transfera i sačinjavanje izvješća o utrošku tekućih transfera za Vladu FBiH utvrđeni člankom 40. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu; poslovi praćenja izvještavanja o utroška Tekuće pričuve i sačinjavanje izvješća o utrošku Tekuće pričuve za Vladu utvrđeni u Odluci Vlade o kriterijima raspodjele Tekuće pričuve; poslovi praćenja izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava sa posebnih transakcijskih podračuna i donatorskih podračuna utvrđeni Uputstvom o otvaranju podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice (u daljem tekstu: JRR); poslovi praćenja dostavljanja periodičnih finansijskih izvješća i godišnjih obračuna od strane korisnika Proračuna FBiH, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Proračuna FBiH i korisnika proračuna. Sukladno Uredbi o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, predviđena je uspostava Jedinice za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u Ministarstvu (DCU), Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji ista nije sistematizirana, navedeni poslovi su smješteni u Odsjek za zaduživanje i praćenje implementacije projekata, koji nije na adekvatan način obavljao funkciju nadzora nad implementacijom projekata.

Uvidom u primjenu Pravilnika, nije se mogla potvrditi njegova dosljedna primjena u djelu sačinjavanja planova novčanih tijekova i planiranja likvidnosti proračuna, kao i u djelu adekvatnog praćenja izvršenja proračuna i izvještavanja o izvršenju proračuna. Nije osigurana saradnja između Sektora za riznicu i Sektora za proračun i javne rashode u djelu sačinjavanja planova novčanih tijekova, odobravanja mjesečne alokacije proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, odobravanja operativnih planova na osnovu planova novčanih tijekova i mjesečne alokacije. Također, ne može se potvrditi da je osigurana saradnja između Sektora za poreznu i fiskalnu politiku i Sektora za riznicu u djelu knjigovodstvenog praćenja prihoda od indirektnih poreza koji se raspodjeljuju između Proračuna FBiH, kantona, općina i direkcija za ceste. Nije osigurana adekvatna saradnje ni između Sektora za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove i ostalih sektora u djelu izrade proračunskog zahtjeva i u djelu praćenja i kontrole izvršenja pojedinih rashoda i izdataka. Posebno ističemo da između Sektora za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove, Sektora za upravljanje dugom i Sekora za riznicu nije vršeno usuglašavanje pomoćnih evidencija sa knjigovodstvenom evidencijom u cilju istinitog i fer iskazivanja izvršenja rashoda i izdataka Ministarstva, što je za posljedicu imalo netočno iskazivanja pojedinih pozicija rashoda i izdataka.

Provedenom revizijom je konstatirano da tijekom 2010. godine nisu izvršene Izmjene Pravilnika o internoj kontroli, niti ostalih internih akata, iako su isti doneseni u 2006. godini, odnosno u 2005. godini i u međuvremenu isti nisu usklađivani sa zakonskim propisima, kao i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji donesenim 2009.godine. Prema izjavi odgovorne osobe izmjene Pravilnika o internoj kontroli nisu urađene iz razloga što se čeka uspostava Centralne harmonizacijske jedinice u Ministarstvu, koja bi trebala da donese određene procedure, u skladu sa kojim bi se izvršile dopune Pravilnika o internoj kontroli. Ovo obrazloženje nismo u mogućnosti prihvatiti, jer postojećim Pravilnikom o internoj kontroli nisu obuhvaćeni svi procesi rada u nadležnosti Ministarstva, nisu procijenjeni rizici za određene rizične faze poslovanja (priprema i izrada Proračuna FBiH, izvršenje, analiza, izvješćivanje i nadzor nad izvršenjem Proračuna FBiH;

raspolaganje novčanim sredstvima, komisioni poslovi sa Razvojnomo bankom FBiH), ni način na koji bi se ti rizici otklonili. Iako su prethodnim revizijskim izvješćima date preporuke za poboljšanje sustava internih kontrola, ne može se potvrditi da je Ministarstvo vršilo ocjenu primjene donesenih internih akata prilikom izvršavanja poslova, da je poduzimalo aktivnosti na identificiranju slabosti i područja koja treba poboljšati, kako bi svoje interne akte izmijenio i prilagodio stvarnim potrebama.

Konstatirano je da Ministarstvo nije na adekvatan način uspostavilo interne kontrolne postupke prilikom obračuna i isplate naknade za rad radnih tijela sukladno Odluci Vlade FBiH o načinu obrazovanja i utvrđivanju naknade za rad radnih tijela, zatim zaključivanja ugovora o djelu za poslove definirane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, kao i kontrole utroška goriva i kontrole upotrebe službenih vozila (točka 5.4 Izvješća). Također, nisu adekvatno uspostavljene kontrolne aktivnosti u dijelu izdataka za službena putovanja prilikom pravdanja putnih naloga, izdataka za telefonske usluge u dijelu adekvatne kontrole korištenja mobilnih telefona i pravdanja utroška za prekoračenje limita, kao i izdataka za reprezentaciju, na što je ukazano i prethodnim revizijskim izvješćima (točka 5.4 Izvješća). Od strane Ministarstva nisu uspostavljene kontrolne aktivnosti u dijelu sačinjavanja plana nabavke, praćenja istog u dijelu procjena pojedinih nabava i provođenja postupka sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH (točka 5.6. Izvješća). Isto tako provedenom revizijom utvrdili smo da Ministarstvo ne raspolaže sa relevantnim podacima o svim provedenim postupcima nabave, obzirom da pojedini sektori obavljaju proceduru nabave, a da istovremeno o tome nije obaviješten Sektor za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove, koji je zadužen za praćenje izvršenja plana nabave, kao i praćenje izvršavanje proračuna Ministarstva. U pojedinim slučajevima ugovori se istom dostavljaju tek kada se dostavljaju računi za plaćanje.

Provedenom revizijom utvrdili smo neusaglašenost pojedinih internih akata sa zakonskim i ostalim propisima. Tako, interna akta za provođenje nabavke roba, usluga i radova nisu usuglašeni sa Zakonom o javnim nabavama BiH u dijelu definiranja vrijednosnih razreda. Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o reprezentaciji i poklonima od marta 2009. godine definirana je kupovina poklona prilikom odlaska uposlenika u mirovinu i novogodišnjih poklona, iako se navedeno ne može smatrati izdatkom za obavljanja poslova iz nadležnosti ministarstva za koje se odobrava reprezentacija. Također, utvrđeno je da Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima nisu definirani kontrolni postupci korištenja reprezentacije kojima bi se obezbjedila namjenska upotreba proračunskih sredstava.

Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u cilju jasne raspodjele nadležnosti Ministarstva utvrđenih zakonskim i podzakonskim propisima na odgovarajuće sektore, osiguranja saradnje između sektora, jasnog definiranja obveza svih zaposlenih u vršenju poslova i zadataka, kao i osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji.

Potrebno je izvršiti dopune Pravilnika o internoj kontroli sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola u dijelu jasnog definiranja kontrolnih postupaka, postupaka procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.

Potrebno je izvršiti dopune internih akata u cilju usklađivanja istih sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao i osigurati dosljednu primjenu svih donesenih internih akata, kao i praćenje njihove primjene u cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava interne kontrole.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Izrada Proračuna FBiH za 2011. godinu i Dokumenta okvirnog proračuna (DOP) za period 2011.-2013. godina je, kao i prethodnih godina, izvršena na osnovu proračunskog kalendara koji je pripremlilo Ministarstvo finansija, a koji nije usaglašen sa Zakonom o proračunima u FBiH, u dijelu koji se odnosi na redoslijed i sadržaj aktivnosti prilikom izrade i donošenja Proračuna, kao i rokova za izvršavanje određenih aktivnosti. Zbog navedenog se ne može se potvrditi da je izrada Proračuna FBiH za 2011. godinu i Dokumenta okvirnog proračuna za period 2011.-2013. godina izvršena u skladu sa odredbama pomenutog Zakona. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je sačinjeno Izvješće o privrednoj i fiskalnoj politici za 2010. godinu, te plan za 2011. godinu i procjena razvoja za sljedeće dvije godine. Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2011.-2013. godina Ministarstvo je bilo dužno dostaviti Vladi FBiH najkasnije u svibnju 2010. godine, međutim nije prezentirana dokumentacija da je isto učinjeno. Iako je sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Dokument okvirnog proračuna 2011.-2013. godina trebao biti usvojen do 30.06.2010. godine, isti je od strane Ministarstva dostavljen Vladi FBiH 10.08.2010. godine, a od

strane Vlade FBiH usvojen 07.09.2010. godine. Kašnjenje je nastalo iz razloga što Sporazum o globalnom okviru fiskalnog bilansa i politika u BiH za naredne tri godine, u skladu sa kojim su vlade države i entiteta dužne usvojiti svoje Dokumente okvirnog proračuna nije donesen u skladu sa proračunskim kalendarom. Isti nije donesen do kraja 2010. godine, ni do okončanja ove revizije, a navedena obaveza je propisana člankom 7. Zakona o fiskalnom vijeću BiH.

Iako je prema Zakonu o proračunima u FBiH, Nacrt Proračuna FBiH za 2011. godinu trebao biti upućen Vladi FBiH do 01.10.2010, isti nije upućen, a „Informacija o Prednacrtu proračuna FBiH za 2011. godinu usklađen sa MMF“, je upućena Vladi FBiH dana 30.11.2010. godine. Posebno ističemo da nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Ministarstvo, prilikom razmatranja zahtjeva proračunskih korisnika za proračunskim sredstvima izvršilo konsultovanje i pregovaranje sa svim proračunskim korisnicima. Održani su sastanci sa dijelom proračunskih korisnika vezano za konsultovanje i pregovaranje po zahtjevima za proračunskim sredstvima, ali uvidom u prezentirane zapisnike nije se moglo zaključiti da je od strane Ministarstva predložena visina sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno, da je visina sredstava usuglašena sa proračunskim korisnicima, odnosno da je sačinjeno izvješće o neusuglašenosti, a kako je propisano člankom 16. Zakona o proračunima u FBiH. Posljedica neizvršenog usuglašavanja može biti, a što je konstatirano i u prethodnim revizijskim izvješćima, da određeni proračunski korisnici na određenim pozicijama ne raspolazu odgovarajućim iznosom sredstava za izmirenje zakonski utvrđenih obveza.

Vezano za izradu finansijskih planova izvanproračunskih fondova FBiH za 2011. godinu (Fond PIO/MIO, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, Zavod za zapošljavanje), provedenom revizijom je konstatirano da istim od strane Ministarstva nisu upućene smjernice za izradu finansijskih planova. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je Ministar finansija, sukladno članu 18. Zakona o proračunima u FBiH, dao suglasnost na Prijedlog finansijskog plana za 2011. godinu Zavoda za zapošljavanje, a da je predložio izmjene i dopune dostavljenih Prijedloga finansijskih planova za 2011. godinu Fonda PIO/MIO i Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su navedeni izvanproračunski fondovi izmijenili Prijedloge finansijskih planova sukladno preporukama Ministra finansija.

Kao i prethodnim revizijama, kod planiranja za 2011. godinu je konstatirano da se sredstava za rad kazneno-popravnih zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar, KPZ Bihać, KPZ Tomislavgrad) planiraju u okviru razdjela Ministarstva pravde, na proračunskoj glavi 1502, i to za sve kazneno-popravne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Ukazujemo da Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da se KPZ-ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde, a da je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH određeno da KPZ-ovi imaju svojstvo pravnih lica. Planiranje na ovakav način ima za posljedicu da raspodjelu Proračunom odobrenih sredstava za KPZ-ove vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršavanje odobrenog Proračuna.

S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo prilikom izrade Proračuna FBiH za 2011. godinu poštovalo odredbe Zakona o proračunima u FBiH u dijelu donošenja zakonom propisanih akata, poštivanja utvrđenih rokova, kao i da je prije predlaganja visine sredstava proračunskim korisnicima vršeno usuglašavanje sa istima, što može imati uticaja na izvršenje Proračuna FBiH za 2011. godinu.

Potrebno je osigurati da se izrada Proračuna FBiH u cijelosti vrši sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, u dijelu poštivanja propisanih procedura i rokova, kao i u dijelu usuglašavanja sa proračunskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog proračunskog korisnika posebno.

Preporučuje se da se sukladno nadležnostima donesu interni akti kojima bi se utvrdili kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici proračuna i na osnovu istih sačini registar korisnika Proračuna FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da samostalno planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi proračunskih sredstava.

Izvršavanje Proračuna FBiH sukladno Zakonu o proračunima u FBiH se treba vršiti na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tijekova, a za sačinjavane istih je sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu nadležan Sektor za riznicu. Navedenim planovima, sukladno članku 28. Zakona, se projicira priliv i odliv sredstava sa Jedinstvenog računa riznice i na osnovu istih Ministar finansija je bio dužan da odobrava mjesečne planove alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima. U skladu sa mjesečnim planovima alokacije sredstava proračunskim korisnicima, trebala je biti

sačinjena i upućena instrukcija proračunskim korisnicima vezano za pripremanje i podnošenje prijedloga operativnih proračuna Ministarstvu. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da prilikom izvršavanja Proračuna FBiH za 2010. godinu nisu prethodno sačinjavani planovi novčanih tijekova. Kao i prethodnih godina sačinjavani su kvartalni planovi prihoda i rashoda Proračuna FBiH za 2010. godinu, a uvidom u način izrade istih i dokumentaciju na temelju koje su izrađeni, konstatirano je da, iako je bilo poboljšanja u izradi u odnosu na 2009. godinu, isti i dalje nisu sačinjeni na bazi relevantne i potpune dokumentacije, odnosno da Sektor za riznicu prilikom sačinjavanja istih, nije prethodno ostvario suradnju i nije obezbijedio relevantne informacije od strane Sektora za fiskalnu i poreznu politiku i Sektora za proračun vezano za prognoze svih prihoda na Jedinstveni račun riznice i kretanja u ključnim makroekonomskim parametrima, da nije obezbijedio adekvatnu dokumentaciju vezano za predviđanje svih rashoda. Posebno ističemo da prilikom utvrđivanja stanja novčanih sredstava na Jedinstvenom računu riznice koja se prenose u tekući period nije ukalkuliran iznos obveza iskazanih u Glavnoj knjizi koje su nastale u prethodnom periodu, a koje dospijevaju za plaćanje u tekućem periodu. Isto tako, ukazujemo da nisu vršena usklađivanja i ažuriranja mjesečnih planova prihoda i rashoda. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo dosljedno provodilo odredbe zakonskih i ostalih popisa u dijelu sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planove novčanih tijekova, tj. da je na adekvatan način planiralo likvidnost Proračuna FBiH u 2010. godini.**

Potrebno je mjesečne i tromjesečne planove novčanih tijekova kojima se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa riznice i koji predstavljaju osnovu za izvršavanje Proračuna FBiH, sačinjavati na bazi relevantnih i svih neophodnih podataka i informacija prikupljenih iz različitih izvora, sukladno članku 35. Zakona o proračunima u FBiH i članku 5. i 6. Zakona o riznici u FBiH.

Napominjemo da su vezano za **izvršavanje Proračuna FBiH za 2010. godinu**, sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH, proračunski korisnici su bili dužni da na osnovu alokacije proračunskih sredstava i instrukcije Ministarstva pripremaju i podnose prijedloge operativnih proračuna istom, a koje je bilo dužno izvjestiti proračunske korisnike o odobrenim operativnim planovima. **Iako je bilo aktivnosti, iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da su sačinjavani mjesečni planovi alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima, da su isti odobreni od strane ministra financija ili ovlaštene osobe, kao i da su o odobrenoj alokaciji obaviješteni proračunski korisnici.** Proračunskim korisnicima su upućivane instrukcije za pripremu i podnošenje prijedloga operativnih planova koje su sadržavale upute o načinu sačinjavanja i rokovima za dostavu prijedloga operativnih proračuna, ali iste nisu sadržavale iznos odobrene alokacije sredstava. Iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da su proračunski korisnici, nakon odobravanja proračuna od strane Ministarstva, pojedinačno izvješteni o odobrenim operativnim proračunima. **Navedeno je ostavljalo mogućnost da pojedini proračunski korisnici nisu posvećivali dužnu pažnju izradi operativnih planova i u toku mjeseca za koji se izvršava proračun su Ministarstvu dostavljali izmijenjene operativne planove, koje je Ministarstvo odobravalo. Također, posljedica ovakvog načina izvršavanja Proračuna FBiH je da dijelu korisnika na kraju fiskalne godine nije odobren proračun u iznosu koji je utvrđen zakonskim propisom - Izmjenama i dopunama proračuna FBiH za 2010. godinu, a nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost navedenog smanjenja.**

Potrebno je osigurati da se Proračun FBiH izvršava na osnovu mjesečnog plana alokacije raspoloživih proračunskih sredstava proračunskim korisnicima koju odobrava Ministar financija i instrukcije proračunskim korisnicima za pripremu i podnošenje prijedloge operativnih proračuna, a na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tijekova, sukladno članku 28. i 29. Zakona o proračunima u FBiH.

Potrebno je da se proračunski korisnici posebno izvještavaju o odobrenim operativnim proračunima, kako bi se istima omogućilo preuzimanje obveza za namjene i do visine odobrene u operativnom proračunu, na način kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.

Prioriteti izmirivanja proračunskih obveza u 2010. godini su utvrđeni člankom 12. Zakona o izvršavanju proračuna za 2010. godinu. Iz prezentirane dokumentacije koja se odnosi na plaćanje obveza, konstatirano je da prilikom plaćanja nisu poštovani zakonski prioriteti plaćanja, da obveze iz više grupe prioriteta nisu izmirene u cjelosti a istovremeno su izmiritivene obveze iz niže grupe, da su obveze iz određene grupe prioriteta izmiritivane djelimično, a nije prezentirana dokumentacija, ni kriteriji koji bi potvrdili način izbora obveza iz iste grupe prioriteta koje će se izmiriti prije ostalih obveza iz iste grupe.

Potrebno je osigurati da se Proračun FBiH izvršava sukladno prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta.

Vežano za prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog proračuna proračunskog korisnika, napominjemo da je članom 33. Zakona o proračunima u FBiH propisano da Ministarstvo može, na prijedlog proračunskog korisnika donijeti odluku o prestrukturiranju rashoda u okviru ukupnog odobrenog iznosa za proračunskog korisnika, a najviše do 10% odobrenih rashoda za proračunskog korisnika, te da će se Zakonom o izvršavanju proračuna regulirati obim i vrste rashoda za prestrukturiranje. **Iako Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu nije predviđena mogućnost prestrukturiranja i nisu regulirani obim i vrsta rashoda za prestrukturiranja, provedenom revizijom je konstatirano da je Ministarstvo, na zahtijev proračunskih korisnika, odobravalo unutarnje prestrukturiranje. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nismo u mogućnosti potvrditi da su proračunski korisnici u svojim zahtjevima za prestrukturiranje adekvatno obrazložili i dokumentovali potrebu za istim, a Ministarstvo je donosilo riješenja kojima je isto odobravano, što je moglo imati za posljedicu nanamjensku upotrebu Proračunom odobrenih sredstava.** Napominjemo da je u pojedinim slučajevima odobreno prestrukturiranje unutar pozicija transfera koji se izvršavaju temeljem programa odobrenih od strane Vlade FBiH, te da u navedenim slučajevima Ministarstvo, bez prethodnog odobravanja izmjene programa od strane Vlade, nije trebalo odobriti unutarnje prestrukturiranje rashoda.

Potrebno je unutarnje prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog proračuna korisnika odobravati sukladno nadležnostima datim Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH.

Uvidom u **Izvjješće o izvršenju Proračuna FBiH za period od 01.01. do 31.12.2010. godine**, sačinjeno od strane Ministarstva i dostavljeno Vladi FBiH dana 04.04.2011. godine konstatirano je da isto nije u potpunosti sačinjeno sukladno odredbama članka 74. Zakona o proračunima u FBiH, odnosno da ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinog računa riznice, početnom i završenom stanju imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o jamstvima danim tijekom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realiziranja preporuka revizije iz prethodne godine. Posebno ističemo da uz dostavljeno Godišnje izvješće nije dato adekvatno obrazloženje ostvarenog financiranja od međunarodnih financijskih institucija i raspodjele primitaka od financiranja. U istom nije navedena ni informacija o razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju, kao ni o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna otvorenih u okviru JRR. Uvidom u konsolidirane računovodstvene iskaze Proračuna FBiH za 2010. godinu, konstatirano je da uz iste nije sačinjena analiza iskaza (tekstualni dio), sukladno članku 60. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Tijekom 2010. godine Ministarstvo je sačinjavalo tromjesečna i mjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2010. godinu i iste dostavljalo Vladi FBiH. Međutim, uvidom u iste, konstatirano je da su izvješća sačinjavana na bazi podataka iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice na određeni dan, bez da su prethodno u Glavnoj knjizi evidentirani (ukalkulirani) svi rashodi i izdaci perioda za koji se sačinjavalo Izvješće. Uvidom u kvartalna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2010. godinu, konstatirano je da su ista sadržavala samo komparativni pregled odobrenih i stvarnih prihoda i rashoda i nisu sadržavali prikaz fiskalnog stanja i prijedlog mjera za poboljšanje, kako je određeno člankom 67. Zakona o proračunima u FBiH. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo na adekvatan način izvješćavalo Vladu FBiH o izvršenju Proračuna FBiH za 2010. godinu, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.**

Potrebno je da se sačinjava Godišnje i tromjesečna izvješća o izvršenju Proračuna FBiH sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH. Isto tako, potrebno je godišnje konsolidirane iskaze Proračuna FBiH sačinjavati sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Vežano za **način korištenja odobrenih proračunskih sredstava za transfere**, kao i način izvješćavanja o utrošku transfera ukazujemo da je Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2010. godinu utvrđeno da se sredstva ne mogu koristiti prije nego što Vlada FBiH odobri Program utroška sredstava, a o utrošenim sredstvima korisnici su obvezni izvješćivati Ministarstvo financija, a isto Vladu

FBiH. Međutim, Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu, za određene transfere koji nisu utemeljeni u zakonima nije navedeno da se trebaju izvršavati po programima koje odobrava Vlada FBiH, niti je navedena obveza korisnicima da o realizaciji istih izvještaju Ministarstvo i Vladu FBiH (tekući transferi Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Generalnog sekretarijata Vlade FBiH, kapitalni transfer Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica). Od strane Ministarstva nije dato adekvatno obrazloženje o kriteriju koji je korišten prilikom predlaganja navedenog Zakona, a koji je uticao da se za navedene transfere ne propiše način trošenja i obveza izvještavanja o utrošku.

Iako je Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu navedeno da se o u utrošku dijela tekućih transfera izvještava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, skrećemo pažnju da istim nije posebno utvrđena obveza da nadležna ministarstva, koja su zadužena za realizaciju tekućih transfera, trebaju izvještavati Ministarstvo, niti je Ministarstvo dostavljalo proračunskim korisnicima posebnu instrukciju vezano za izvještavanje o utrošku tekućih transfera. Ovo znači da, kao ni prethodnih godina, ni u 2010. godini nije postojala jedinstvena metodologija izvještavanja o utrošku tekućih transfera. Obveza proračunskim korisnicima o izvještavanju Ministarstva o utrošku određenih tekućih transfera je bila propisana odlukama Vlade FBiH kojima su usvajani predloženi programi utroška sredstava. Iz prezentirane dokumentacije je konstatirano da je dio proračunskih korisnika dostavljao Ministarstvu samo periodična financijska izvješća sa financijskim pokazateljima, a dio korisnika je dostavljao pojedinačna kvartalna izvješća o utrošku transfera. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da su u najvećem broju slučajeva u izvješćima navedeni samo finansijski pokazatelji i nisu sadržani podaci o realizaciji programa za koje su utrošena proračunska sredstva i da li su sredstva utrošena u skladu sa namjenom. Iako je Ministarstvo sačinilo preglede dostavljenih izvještaja od strane proračunskih korisnika, nismo u mogućnosti potvrditi da je isto pratilo da li proračunski korisnici redovno dostavljaju adekvatna tromjesečna izvješća o utrošku tekućih transfera Ministarstvu, kao i da su poduzimane aktivnosti u slučaju nedostavljanja izvješća ili dostavljanja neadekvatnih izvješća od strane korisnika Proračuna. Ministarstvo nije sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH posebna tromjesečna izvješća o utrošku tekućih transfera, a ista obveza je bila propisana člankom 40. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu, uz obrazloženje kadrovske nepopunjenosti nadležnog sektora. U mjesečnim izvješćima o izvršenju Proračuna FBiH dostavljenim Vladi FBiH od strane Ministarstva, nije posebno izvještavano o utrošku tekućih transfera i usklađenosti utroška sa utvrđenom namjenom. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo adekvatno pratilo realizaciju tekućih transfera i poduzimalo aktivnosti prema korisnicima transfera u dijelu dosljedne primjene zakonskih propisa i ostalih akata, te da je na adekvatan način izvješćivalo Vladu FBiH o utrošku tekućih transfera odobrenih Proračunom FBiH za 2010. godinu.**

Potrebno je da se sukladno nadležnostima poduzmu aktivnosti, kako bi se zakonskim i ostalim provedbenim propisima jasno definirao način izvješćivanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška istih od strane Ministarstva i Vlade FBiH.

Vezano za odobravanje sredstava sa pozicije “Tekuća pričuva Vlade FBiH“, ukazujemo da je Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu definirano da se **iz tekuće pričuve podmiruju hitni i nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku proračunke godine.** Međutim, člankom 4. Proračuna Federacije BiH za 2010. godinu je definirano da je tekuća pričuva predviđena proračunskim korisnicima za koje u ovom Proračunu nisu predviđena sredstva, ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba u sredstvima. Kriteriji i način raspodjele sredstava tekuće pričuve su propisani Odlukom Vlade o kriterijima raspodjele financijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH, a navedenom Odlukom je definirano da se zahtjevi za tekućom pričuvom dostavljaju Ministarstvu financija. Provedenom revizijom je utvrđeno je da su zahtjevi proračunskih korisnika za odobravanje sredstava iz fonda tekuće pričuve dostavljeni Ministarstvu financija u većini slučajeva sačinjeni na propisanim obrascima. Međutim nismo u mogućnosti potvrditi da je vršena analiza opravdanosti zaprimljenih zahtjeva na način utvrđen pomenutom Odlukom o kriterijima, niti je prezentirana druga dokumentacija koja bi potvrdila da li su zahtjevi po kojima je odobrena tekuća pričuva opravdani, odnosno da li su zahtjevi po kojima nije odobrena tekuća pričuva neopravdani. Uvidom u donesene Odluke Vlade kojim se odobrava izdvajanje sredstava iz tekuće pričuve, konstatirano je da je Ministarstvo predlagalo odobravanje sredstava za slučajeve koji su mogli i morali biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade Proračuna FBiH za 2010. godinu, tako da je najznačajniji dio sredstava tekuće pričuve

odobren i utrošen za plaće, naknade, materijalne troškove, transfere i nabavku stalnih sredstava proračunskih korisnika. **Iako je Proračunom FBiH za 2010. godinu bilo odobreno izdvajanje za naprijed navedene rashode, ne može se potvrditi opravdanost odobrenog iznosa, imajući u vidu da je isto dijelom posljedica neadekvatno provedenih procedura prilikom izrade Proračuna FBiH za 2010. godinu, utvrđenih Zakonom o proračunima u FBiH.** Napominjemo da je Vlada FBiH donijela Odluku V broj 1008/10 od 22.12.2010. godine, kojom se svim proračunskim korisnicima kojima za mjesec prosinac 2010. godine nedostaju sredstva na pozicijama bruto plaća i naknada i doprinosa poslodavca ista obezbjeđuju sa pozicije Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2010. godinu, na način da će se po obračunu plaće za mjesec studeni 2010. godine raspoloživa sredstva svih proračunskih korisnika sa pozicija bruto plaće i naknada i doprinosa poslodavca prenijeti u Tekuću rezervu Vlade FBiH za 2010. godinu. Navedena Odluka je predložena od strane Ministarstva bez prethodno sačinjene kvantitativne analize o raspoloživim sredstvima svih proračunskih korisnika nakon obračuna plaće i naknada za mjesec studeni 2010. godine, i bez prijedloga iznosa nedostajućih sredstava za bruto plaće i naknade i doprinose poslodavca po proračunskim korisnicima za prosinac 2010. godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je sukladno navedenoj Odluci iz Tekuće pričuve proračunskim korisnicima odobreno sredstava u iznosu od 1.350.881 KM.

Sukladno pomenutoj Odluci o kriterijima, konstatirano ja da je dio proračunskih korisnika dostavljao mjesečna izvješća o utrošku sredstava tekuće pričuve, a dio nije. Ministarstvo je sačinilo preglede dostavljenih izvješća o utrošku tekuće pričuve, ali nije poduzimalo aktivnosti kako bi svi korisnici dostavili mjesečna izvješća o utrošku sredstava za namjene za koje su im sredstva i odobrena, a u cilju sačinjavanja tromjesečnih konsolidiranih izvješća o utrošku tekuće pričuve, koje je bilo obvezno dostavljati Vladi FBiH. Dakle, Ministarstvo nije sačinjavalo i Vladi FBiH dostavljalo tromjesečna konsolidirana izvješća o korištenju proračunskih rezervi na način kako je propisano Odlukom o kriterijima. Dostavljane su tromjesečni Informacije o stanju Tekuće pričuve Vlade FBiH, sa podacima o iznosu i korisniku odobrenih sredstava, a uvidom u Informaciju za IV kvartal 2010. godine konstatirano je da u istoj nije sadržana Odluka Vlade V broj 1008/10 temeljem koje je proračunskim korisnicima odobreno 1.350.881 KM. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo dosljedno postupalo sukladno naprijed navedenoj Odluci o kriterijima, u dijelu analize zahtjeva proračunskih korisnika za sredstvima iz tekuće pričuve, kao i u dijelu sačinjavanja i dostavljanja Vladi FBiH konsolidiranih tromjesečnih izvješća o korištenju proračunske pričuve na propisanom obrascu i sa propisanim sadržajem, a u cilju pravovremenog, sveobuhvatnog i točnog izvješćivanja Vlade o utrošku navedenih sredstava.**

Potrebno je da Ministarstvo financija, u skladu sa svojim nadležnostima, adekvatno analizira zahtjeve za sredstvima iz tekuće pričuve i sačinjava preporuku Vladi FBiH vezano za tražena sredstva tekuće pričuve, sukladno odredbama Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH. Također je potrebno je da Ministarstvo osigura da proračunski korisnici podnose mjesečna izvješća o utrošku odobrenih sredstava tekuće pričuve, da iste konsolidira i tromjesečno dostavlja Vladi FBiH.

Vezano za izvješćivanje o utrošku sredstava sa **posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa riznice**, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo adekvatno pratilo utrošak sredstava, sukladno Napatku o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa riznice. Uvidom u preglede dostavljenih periodičnih i godišnjih izvještaja o utrošku sredstava sa podračuna konstatirano je da je dio korisnika dostavljao izvješća o utrošku sredstava sa namjenskih podračuna Sektoru za proračun, a dio nije dostavljao izvješća. Napominjemo da za značajan broj podračuna nisu dostavljena izvješća, a radi se o podračunima za koje su nadležni Federalno ministarstvo raseljenih i izbjeglih osoba, Gender centar, Zavod za javno zdravstvo FBiH). Iz prezentirane dokumentacije se ne može potvrditi da se od strane Ministarstva, sukladno utvrđenim nadležnostima, vršila analiza dostavljenih izvješća i utroška sredstava, kao i da su u Izvješćima o izvršenju proračuna FBiH navedeni podaci o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna. Dio namjenskih prihoda koji nisu iskorišteni na kraju godine (prihodi iskazani na računima: za zaštitu i spašavanje, PDV revolving, naknade i prihodi za korištenje šuma, za prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa Lutrije BiH) nisu evidentirani na propisanoj poziciji vremenskih razgraničenja sukladno naprijed navedenom Napatku.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa u dijelu da proračunski korisnici kojima su otvoreni podračuni dostavljaju periodična i godišnje izvješća o namjenskom utrošku sredstava. Potrebno je da proračunski korisnici na kraju godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, za preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima podnose zahtjeve, a da Riznica vrši preknjiženje (prijenos) sredstava na vremenska razgraničenja.

Vežano za raspodjelu indirektnih prihoda koji pripadaju Federaciji BiH sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje BiH, ukazujemo da je Ministarstvo, sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, nadležno za nadzor nad primjenom Zakona i za otvaranje računa na koji se vrši doznaka pripadajućeg dijela sredstava Federaciji, kao i računa za raspodjelu pripadajućih dijelova Proračunu FBiH, kantonima, jedinicama lokalne samouprave i direkcijama cesta. Za Poseban račun za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa (u daljem tekstu: Poseban račun za raspodjelu prihoda), prezentiran je Ugovor o otvaranju računa od 27.12.2004. godine kod Upi Banke d.d. Sarajevo (sada Intesa San Paolo Banka d.d. BiH). Za račun sa kojeg se vrši raspoređivanje sredstava jedinicama lokalne samouprave prezentiran Ugovor zaključen sa Upi bankom d.d. (bez datuma). Za račun sa kojeg se vrši raspored sredstava direkcijama cesta prezentiran Ugovor zaključen sa Upi bankom d.d. 16.07.2003. godine. Za račun sa kojeg se vrši raspored sredstava kantonima nije prezentiran ugovor o otvaranju istog. Troškove bankarskih usluga za navedene račune Banka fakturiše Ministarstvu pozivajući se na Ugovor od 15.07.2002. godine, koji također nije prezentiran, kao ni tarifa po kojoj se usluge fakturišu, a iste terete odobreni proračun Ministarstva financija. **Iako su prezentirani ugovori zaključeni 2003. godine, odnosno 2004. godine, i iako je ugovorna Banka doživjela transformaciju, nije prezentirana dokumentacija da su poduzimane aktivnosti za potpisivanje aneksa zaključenih ugovora. Do kraja 2010. godine, nije izvršen izbor banke preko koje će se vršiti transfer sredstava od indirektnih poreza, zbog čega se ne može potvrditi da je Ministarstvo u navedenom slučaju postupilo sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH. Nismo u mogućnosti potvrditi da se vrši kontrola naplate bankarskih usluga za navedene račune.**

Vežano za evidentiranje raspodjele ostvarenih prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Federaciji BiH, iz prezentirane dokumentacije je konstatirano je da se vode pomoćne evidencije međutim nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se priliv i odliv sredstava Posebnog računa za raspodjelu prihoda i tri posebna računa za pripadajući dio kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste evidentira u Glavnoj knjizi Riznice, a na osnovu čega bi se izvršio uvid u dosljednu primjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda i vanproračunskih fondova na teritoriji FBiH, **odnosno kako bi se potvrdilo da je uspostavljena adekvatna kontrola nad raspodjelom sredstava doznačenih sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje.**

Potrebno je poduzeti aktivnosti, sukladno zakonskim i ostalim propisima, u cilju knjigovodstvenog evidentiranja u Glavnoj knjizi Riznice prometa na Posebnom račun za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa i Posebnim računima Proračuna FBiH na koje se doznavaču i sa kojih se vrši raspoređivanje pripadajućeg dijela indirektnih poreza kantonima, općinama i direkcijama za ceste, u cilju praćenja dosljedne primjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH.

Sukladno Zakonu o riznici u FBiH, Ministarstvo financija je nadležno za Jedinstveni račun riznice, koji se sastoji od depozitnog računa i više transakcijskih računa. Iz prezentirane dokumentacije je konstatirano da je depozitni otvoren kod HVB Central profit banke d.d. temeljem Ugovora od 05.12.2007. godine, kao i transakcijski račun (temeljem istog Ugovora). Transakcijski računi su otvoreni i kod UniCredit Zagrebačke banke, Nove banke AD Banjaluka, Raiffeisen bank dd i Hypo Alpe Adria Bank, temeljem ugovora zaključenih 05.12.2007. godine. **Iako su ugovori zaključani 2007. godine, i iako je nakon zaključivanja ugovora došlo do spajanja HVB Central Profit banke d.d. i UniCredit Banke d.d. i formirana je jedna nova banka pod nazivom UniCredit Banka d.d. nije prezentirana dokumentacija da su za otvoreni depozitni i transakcijske račune kod pomenutih Banaka zaključeni aneksi ugovora. Iako je bilo aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za pružanje bankarskih usluga za potrebe iz nadležnosti Ministarstva sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, ukazujemo da do 31.12.2010. godine, a ni do okončanja revizije, izbor poslovnih banaka nije izvršen.**

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva financija sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, te vršiti kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, proračunski korisnici su dužni organizirati internu reviziju u utvrđenom roku. Također Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 47/08 od 30.07.2008. godine) utvrđeno je da je Ministar financija dužan donijeti Pravilnik o uvjetima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u roku od 4 mjeseca od dana postavljenja direktora Centralne harmonizacijske jedinice koja treba da se formira u okviru Ministarstva i koja treba da sačini operativne procedure i metodologiju za rad interne revizije. Iz prezentirane dokumentacije konstatirano je da je Ministarstvo sistematiziralo kao osnovnu organizacionu jedinicu Centralnu harmonizacijsku jedinicu (u daljem tekstu: CHJ), a vršilac dužnosti pomoćnika ministra postavljen je dana 18.11.2010. godine, koji je dana 15.03.2011. godine imenovan na funkciju pomoćnika ministra za CHJ. Ostala radna mjesta u CHJ nisu popunjena do završetka revizije. Iako je rukovodilac CHJ u roku od 4 mjeseca bio obavezan predložiti, a Ministar financija donijeti gore navedene pravilnike, isti do okončanja revizije nisu doneseni. Napominjemo da su i dalje u primjeni propisi doneseni prije stupanja na snagu Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru (Pravilnik o internoj reviziji proračunskih korisnika i Odluka o utvrđivanju korisnika proračuna za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo financija). Navedeno ima značajan uticaj na početak primjene pomenutog Zakona iz razloga što se isti može početi primjenjivati tek poslije donošenja propisa predviđenih istim.

Potrebno je sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju potpune uspostave Centralne harmonizacijske jedinice, kao i donošenja podzakonskih akata sukladno navedenom Zakonu.

Tokom 2010. godine je su Proračuna FBiH doznačavana sredstva za rad Fondacija čiji je osnivač Vlada FBiH. Statutima Fondacija, koje je usvojila Vlada FBiH je utvrđeno da nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija vrši Federalno ministarstvo financija, a da nadzor nad zakonitošću rada Fondacija vrše nadležna ministarstva. Provedenom revizijom je, kao i prethodne godine, konstatirano da od strane Ministarstva financija nije vršen nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima doznačanim Fondacijama, a što je konstatirano i prilikom obavljanja revizija ministarstava koja su nadležna za rad Fondacija.

Potrebno je da Federalno ministarstvo financija organizira i vrši nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima Fondacija koje je osnovala Vlada FBiH, sukladno statutima Fondacija donesenim od strane Vlade FBiH.

5.3 Proračun Federalnog ministarstva financija za 2010. godinu

Rashodi i izdaci na dan 31.12.2010. godine iskazani su u iznosu 366.362.951 KM, što u odnosu na Rebalans proračuna (506.124.035 KM) predstavlja izvršenje od 72,39%, a u odnosu na odobreni operativni proračun (389.523.142 KM) predstavlja izvršenje od 94,05%. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je operativnim proračunom Ministarstvu odobreno manje sredstava za 116.600.893 KM u odnosu na Rebalans Proračuna FBiH za 2010. godinu, a nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se potvrdio razlog navedenog umanjenja. Uzimajući u obzir ukupan iznos nerealiziranih sredstava odobrenih Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu (139.761.084 KM), a uvažavajući da dio stvorenih obveza nije realiziran, ne može se potvrditi da je planiranje Proračuna Ministarstva financija za 2010. godinu vršeno realno i na temelju opravdanih potreba.

Posebno naglašavamo da je provedenom revizijom konstatirano da evidentiranje pojedinih rashoda i izdataka nije vršeno na odgovarajućim pozicijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, što je za posljedicu imalo da iskazani podaci u Analitičkoj bruto bilanci i financijskim izvješćima na dan 31.12.2010. godine na određenim pozicijama ne predstavljaju istinit i fer prikaz izvršenja (ugovorene usluge-zatezne kamate na sudska rješenja i troškove spora, tekući transferi za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, tekući transferi za preuzete obveze prijašnjeg FMO i VF za doprinose za MIO, tekući transferi za izvršenje odluka Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava, otplate unutaršnjeg duga za neizmirene

plaća i naknade pripadnika prijašnjeg FMO i VF), što je prikazano u tabeli koja se daje u prilogu Izvješća.

Pregled izvršenja proračuna daje se u prilogu br. 1 Izvješća.

Planiranje proračunskih sredstava za Ministarstvo vršiti sukladno instrukcijama, na osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba, u cilju efikasne upotrebe sredstava i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje.

Potrebno je da se evidentiranja rashoda i izdataka vrši na odgovarajućim pozicijama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

5.4 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za putne troškove iskazani su u iznosu od 174.846 KM, što je u odnosu na prošlu godinu povećanje za 9,15%. Od navedenog iznosa na putne troškove u inozemstvo odnosi se 93.748 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za ove izdatke nije se moglo potvrditi da je dio iskazanih izdataka po osnovu troškova službenog putovanja nastao u svrhu obavljanja poslova i zadataka Ministarstva iz razloga što je dio putovanja u inozemstvo obavljen u dane vikenda, odnosno u dane sedmičnog odmora. Utvrdili smo da je za putovanje u dane vikenda u pojedinim slučajevima uvećava dnevnicu za 70% na ime naknade kad nije obezbjeđen smještaj. U pojedinim slučajevima nisu usuglašeni sati polaska i dolaska sa avio kartama, koje predstavljaju temelj za obračun dnevnice u inozemstvo, kao i da je u pojedinim slučajevima produžavan službeni put u odnosu na odluku o službenom putovanju, a da nije naveden razlog za isto. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da u većem broju odluka o upućivanju na službeni put u inozemstvo nije navedena svrha putovanja niti su podnesena izvješća sa službenog puta (samo se u izvješću navodi: „preuzimanje dokumentacije“, „po nalogu ministra“, „sastanak“). Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da se prilikom pravdanja putnih naloga nisu sačinjavala izvješća o službenom putovanju sukladno Pravilniku o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva, nismo mogli potvrditi opravdanost dijela iskazanih troškova službenih putovanja.

Potrebno je da se nalozi za službeni put u inostranstvo popunjavaju na način kako je propisano Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja i Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja državnih službenika i namještenika Ministarstva, posebno u dijelu navođenja konkretnog razloga službenog putovanja, kao i da se nakon obavljenog putovanja sačini izvješće o obavljenom poslu.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 243.799 KM. Uvidom dokumentaciju vezano za troškove mobilnih telefona, ne možemo potvrditi dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih i drugih telefona u federalnim organima uprave, obzirom da se naplata prekoračenja više stvorenih troškova mobilnog telefona namiruje samo od dijela uposlenika. Za dio korisnika mobilnih telefona tijekom čitave godine troškovi mobitela su isplaćivani u ukupnom iznosu na teret Ministarstva, na temelju date suglasnosti ministra, a po zahtjevu istih, sa obrazloženjem povećanog obima posla, bez datih pojedinačnih obrazloženja i razloga nastanka uvećanih troškova mobitela. Zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je ustrojena adekvatna kontrola nad utroškom mobilnih telefona, na šta je ukazivano i revizijama prethodnih godina.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova mobilnih i fiksnih telefona i Pravilnika o načinu korištenja službenih mobilnih i fiksnih telefona.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 42.059 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 14,42%. Uvidom u putne naloge za vozila u pojedinim slučajevima utvrdili smo nedosljednu primjenu Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila u dijelu vođenja evidencija o pređenim kilometrima po pojedinačnim relacijama, popunjavanja podataka o ukupno pređenim kilometrima i utrošenom gorivu, kao i tko je upravljao vozilom. Uputstvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima su propisani normativi potrošnje goriva za vozila, ali istim nije jasno propisan način izvještavanja o utrošku goriva i postupanje u slučajevima odstupanja utroška od utvrđenih normativa. Utvrđeni normativ za jedno vozilo je znatno iznad normativa potrošnje goriva prema EU smjericama, koje su prihvaćene internim aktom. Prezentirani su nam mjesečni pregledi o **utrošku goriva**, međutim isti nisu

sadržavali podatke za sva vozila, koja su korištena u toku mjeseca i za koje su plaćani računi za gorivo. Isto tako u pojedinim slučajevima utvrđena je prosječna mjesečna potrošnja goriva po pređenim kilometrima iznad propisanih normativa, međutim nije nam prezentirana dokumentacija da su se poduzimale daljnje aktivnosti u cilju utvrđivanja kontrole i dosljedne primjene internih propisa. Također, nisu nam prezentirana izvješća o **upotrebi službenih vozila** koji je potrebno sačinjavati sukladno naprijed navedenom Pravilniku. Vezano za upotrebu službenih vozila utvrdili smo da je u studenom i prosincu korišteno jedno službeno vozilo od strane pomoćnika ministra svakodnevno (i u dane vikenda) za odlazak u mjesto stalnog boravka i dolazak u Sarajevo. Za navedena putovanja nismo mogli potvrditi da su ista obavljena u službene svrhe, iako je Rješenjem ministra od 09.07.2009.godine odobrena upotreba vozila isključivo u službene svrhe. Skrećemo pažnju da je imenovani ostvarivao pravo i na naknadu troškova prevoza.

Uvidom u putne naloge za vozila utvrdili smo da su u pojedinim slučajevima uposlenik Generalnog sekretarijata Vlade FBiH koristio službena vozila Ministarstva. Odlukom Vlade FBiH od 23.12.2008. godine dato je na korištenje vozilo Zamjeniku premijera FBiH, međutim uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su troškovi održavanja vozila teretili proračun Ministarstva, a ne Generalni sekretarijat Vlade FBiH. Također, skrećemo pažnju da su usluge opravke i održavanja vozila vršene od strane firme sa kojom Ministarstvo nema zaključen ugovor o održavanju vozila

Zbog naprijed navedenog se ne može potvrditi da je Ministarstvo postupilo sukladno Uredbi Vlade FBiH o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, posebno u dijelu adekvatnog nadzora nad namjenskom upotrebom službenih automobila i utroškom goriva. Također, ne može se potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor nad parkiranjem vozila nakon završetka radnog vremena, odnosno obavljene službene obveze.

Službene automobile koristiti sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila isključivo u službene svrhe, kao i vršiti redovito izvješćivanje o istom.

Potrebno je pratiti utrošak goriva po vozilima kako je propisano Uputstvom o kontroli goriva za prijevoz službenim automobilima, kao i dopuniti navedeno Uputstvo u dijelu definiranja načina izvješćivanja o potrošnji goriva i postupanja u slučajevima neopravdanog odstupanja utroška od utvrđenih normativa. Preispitati utvrđene normative utroške goriva i u skladu sa konstatiranim izvršiti izmjene Uputstva o utrošku goriva.

Preispitati opravdanost davanja na korištenje vozila Ministarstva uposlenicima Generalnog sekretarijata Vlade FBiH.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 52.997 KM, od čega se na internu reprezentaciju odnosi 12.486 KM, a na eksternu 40.511 KM. Uvidom u dokumentaciju vezano za pravdanje troškova eksterne reprezentacije utvrdili smo da je u većem broju slučajeva isplata vršena na osnovu računa na ime konzumacije jela i pića, bez navođenja povoda nastanka izdatka, a u pojedinim slučajevima nije prezentirana specifikacija računa. Također, utvrdili smo da su uz naloge za službena putovanja prilagani i pravdani računi na ime konzumacije jela i pića, bez navođenja povoda nastanka istih. Imajući u vidu naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost nastanka istih. Na izdacima za reprezentaciju iskazana je i nabavka umjetničkih slika u iznosu od 1.200 KM, koja je izvršena na osnovu Odluke ministra od 17.02.2010.godine, a povodom odlaska u mirovinu tri uposlenika. Kako propisima kojima je regulirano trošenje sredstava na ime reprezentacije nije predviđena kupovina poklona uposlenicima, ne možemo potvrditi opravdanost navedene nabavke.

Potrebno je osigurati namjensko trošenje budžetskih sredstava na ime usluga reprezentacije u cilju obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva, kako u dijelu konzumacije jela i pića, tako i kupovine poklona.

Izdaci po osnovu sklopljenih ugovora o djelu za angažiranje vanjskih suradnika iskazani su u neto iznosu od 143.283 KM, što predstavlja povećanje za 108.725 KM u odnosu na 2009. godinu. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su ugovori o djelu u 2010. godini sklapani za redovite poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (poslovi vezani za obračun plaća, poslovi u vezi podnošenja godišnjih poreznih prijava, poslovi na pripremi prijedloga zakonskih propisa iz nadležnosti Ministarstva, poslovi vezani za protokolarnu aktivnost ministra; zatim za poslove diplomiranih pravnika i diplomiranih ekonomista koji su nadležnosti sektora Ministarstva). Zaključenim ugovorima nisu, u većini

slučajeva, definirani konkretni poslovi i zadaci koje izvršitelj treba izvršiti, nego su uglavnom navodi „poslovi ekonomiste“ ili „poslovi pravnika“ u nekom od sektora Ministarstva. Uvidom u dokumentaciju ne možemo potvrditi da su svi izvršitelji podnosili izvješća o izvršenom poslu, a prezentirana izvješća o izvršenim poslovima u većini slučajeva potvrđuju da su isti radili redovite poslove i zadatke predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva. Revizorskom timu nisu prezentirani kriteriji koji su se primjenjivali prilikom utvrđivanja visine naknade za zaključene ugovore o djelu.

Popunjavanje radnih mjesta definiranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji vršiti na način utvrđen Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Izdaci za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu od 371.212 KM, što u odnosu na prethodnu godinu (299.165 KM) predstavlja povećanje za 24%. Najznačajniji izdaci se odnose na isplate Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (neto iznos 74.271 KM), Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa (neto iznos 78.922 KM), Komisiji za verificiranje računa stare devizne štednje (neto iznos 92.388 KM), Komisiji za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođačima/zastupnicima fiskalnih sistema (neto 41.825 KM) i Komisiji za ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnih sistema (neto 37.145 KM). Naprijed navedene komisije formirane su Odlukama Vlade FBiH, odnosno rješenjima ministra, a isplata naknada članovima komisija je vršena na teret odobrenih sredstava Proračuna Ministarstva financija, na osnovu rješenja ministra financija. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za isplatu naknade navedenih komisija **utvrdili smo nedosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Odluka), u dijelu isplate naknade uposlenicima u federalnim ministarstvima i drugim federalnim organima državne službe za radna tijela osnovana radi izvršavanja poslova koji su utvrđeni kao redovni poslovi u skladu sa djelokrugom federalnog organa državne službe, definiranja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade za članove radnih tijela, kao i prekoračenja dozvoljene ukupne godišnje naknade članovima radnih tijela.**

Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 24.04.2008. godine. Tijekom 2010. godine isplaćena je ukupna neto naknada članovima Odbora (9 članova i jedna stručna osoba) u ukupnom iznosu od 74.271 KM, od čega se na rad Odbora u 2009. godini odnosi 20.005 KM. Odbor je podnosio tromjesečna izvješća o radu Vladi FBiH, a nakon toga se podnosi zahtjev za isplatu naknade za rad članova Odbora. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je praksa da se za svaki mjesec članovima Odbora na osnovu rješenja ministra obračunava i isplaćuje naknada za rad u visini jedne prosječne plaće po zaposlenom u FBiH (prosječna plaća za studeni 2008. godine umanjena za 10%), odnosno, nakon stupanja na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, akontativna isplata mjesečne naknade u visini od 1,5 osnovice za obračun plaće. Uvidom u zapisnike sa sjednica Odbora utvrdili smo da pojedini članovi nisu bili prisutni na svim sjednicama, međutim isto nije imalo utjecaja na obračun i isplatu naknade. Po osnovu rada u Odboru za period 01.10.-31.12.2009.godine i 01.01.-30.09.2010. godinu članovima je na teret proračuna za 2010. godinu isplaćena naknada od po 7.737 KM. **Prema tome, kako se naknada utvrđuje u maksimalno propisanom iznosu, bez obzira na angažman pojedinih članova Odbora u određenim vremenskim periodima, ne možemo potvrditi da je visina naknade članovima Odbora utvrđena na osnovu kriterija utvrđenih Odlukom Vlade FBiH.**

Odboru za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, koji je formiran Rješenjem Vlade FBiH od 16.07.2009. godine tijekom 2010. godine isplaćena je naknada za rad u ukupnom neto iznosu od 78.922 KM (6.242 KM po članu odbora), od čega se na naknadu za mjesec prosinac 2009.godine odnosi 8.335 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je članovima Odbora obračunavana i na osnovu rješenja ministra isplaćivana mjesečna naknada u visini jedne prosječne plaće po zaposlenom u FBiH (prosječna plaća za studeni 2008. godine umanjena za 10%), odnosno, nakon stupanja na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, akontativna isplata mjesečne naknade u visini od 1,5 osnovice za obračun plaće. Napominjemo da smo uvidom u zapisnike sa sjednica Odbora utvrdili da svi članovi nisu bili prisutni na svim sjednicama, kao i da su se iste održavale u redovno radno vrijeme. **Prema tome, kako se naknada utvrđuje maksimalno propisanom iznosu, bez obzira na angažman pojedinih članova Odbora u određenim vremenskim periodima, ne**

možemo potvrditi da su prilikom utvrđivanja visine naknade vršeno sukladno kriterijima utvrđenih Odlukom Vlade FBiH.

Posebno ističemo da su članovi naprijed navedenih Odbora uposlenici federalnih organa (Vlade FBiH, Federalnog ministarstva financija i Porezne uprave FBiH) koji u okviru svoje nadležnosti prate implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, kao i da je najvećem broju članova Odbora u opisu poslova i zadataka utvrđeno Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu obavljanje poslova vezanih za praćenje i implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa, te samim tim ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade po osnovu rada u navedenim odborima. Naročito ističemo da je više članova Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, istovremeno i članovi Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak, te su po navedenom osnovu ostvarili neto naknadu u visini od 13.979 KM, što je značajno iznad ukupno propisane godišnje naknade za rad u stručnim tijelima. Navedeno ima veliki značaj, naročito iz razloga što je i prethodnim revizijama ukazivano na navedeno, međutim nisu poduzete aktivnosti na obustavljanju isplata iznad propisanog iznosa.

Komisija za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođačima/zastupnicima fiskalnih sistema imenovana je rješenjem ministra od 05.01.2010.godine. Navedenoj komisiji je u 2010. godini isplaćena ukupna neto naknada u iznosu od 41.850 KM, iako **Rješenjem o imenovanju nije definisana isplata naknade članovima Komisije**. Na osnovu dostavljenih izvješća o radu komisije, ministar je donosio pojedinačna Rješenja o utvrđivanju visine naknade za članove komisije.

Komisija za ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema imenovana je Rješenjem ministra od 09.02.2010. godine i istoj je u 2010. godini isplaćena neto naknada u iznosu od 37.145 KM. **Rješenjem o imenovanju nije definisana isplata naknade članovima komisije**. Skrećemo pažnju da je za četiri člana komisije – vanjskim suradnicima na osnovu rješenja ministra u 2010. godini izvršena isplata ukupne neto naknade za rad u komisiji od po 6.438 KM. Također, sa istima su u dva navrata zaključeni ugovori o djelu (za period srpanj–kolovoz i rujan-studen 2010. godine), te je na osnovu istih izvršena neto isplata jednom vanjskom suradniku u ukupnom iznosu od 5.950 KM, za dva vanjska suradnika po 5.000 KM i jednom 2.800 KM. Napominjemo da su ugovori o djelu zaključivani nakon proteka vremenskog perioda u kome su isti trebali obaviti ugovorene poslove. Također, ugovorima je definirano da su ugovorene strane saglasne da je izvršilac obavljao poslove vezane za proces uvođenja fiskalizacije, te poslove pripreme i postupka ispitivanja tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnih sistema. Prema tome, radi se o poslovima koji su definirani kao poslovi navedene Komisije. Nisu nam prezentirana izvješća o radu vanjskih suradnika po osnovu ugovora o djelu, kao i dokumentacija na osnovu koje bismo utvrdili kriterije i način na koji je utvrđena visina naknade. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade vanjskim suradnicima po oba osnova (temeljem rada u komisiji i temeljem ugovora o djelu).**

Uvidom u izvješća o radu Komisije ispitivanje ispravnosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sistema, kao i Komisije za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođačima/zastupnicima fiskalnih sistema nismo mogli utvrditi koje poslove je obavljala jedna, a koje druga komisija. Tako na primjer izvješća o radu navedenih komisija za period srpanj – rujan, kao i za period listopad – prosinac 2010. godine su identična. Imajući u vidu da je Zakonom o fiskalnim sistemima definirano da stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Komisije provodi Ministarstvo, a kako su pojedini članovi komisija i stručno tehničko lice uposlenici Ministarstva, kao i da na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi da su komisije radile van radnog vremena, ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknade uposlenicima Ministarstva.

Komisiji za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) je u tijeku 2010. godine isplaćivana naknada za učešće u radu trinaest (13) puta, u ukupnom neto iznosu od 92.388 KM, od čega se 28.410 KM odnosi na naknade iz 2009. godine. Naknada je isplaćivana u visini jedne prosječne plaće (iz studenog 2008. godine umanjena za 10%), a nakon stupanja na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH u visini od po 1,5 osnovice za plaću. Isplate su vršene na osnovu mjesečnih izvješća o radu Komisije, a ne po izvršenom poslu i uz prethodno prihvatanju Izvješća o radu Komisije od strane Vlade FBiH, kako je definirano samom Odlukom o imenovanju Komisije. **Prilikom utvrđivanja visine naknade članovima Komisije ne može se potvrditi da je postupano sukladno Odluci Vlade FBiH, u dijelu utvrđivanja visine naknade na osnovu prethodno utvrđenih kriterija.**

Odbor za izradu izmjena i dopuna Analitičkog kontnog plana FBiH, Pravilnika o jedinstvenom kontnom planu i Pravilnika o finansijskom izvještavanju imenovan je rješenjem ministra od 11.08.2010. godine. Ukupno isplaćena neto naknada za period kolovoz – studeni 2010.godine je iznosila 14.400 KM, odnosno po 900 KM po članu. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli potvrditi da je komisija radila van radnog vremena. Imajući u vidu navedeno, kao i da su **poslovi i zadaci Odbora Pravilnikom o unutaršnjoj organizaciji definirani kao redovni poslovi Ministarstva ne možemo potvrditi opravdanost navedenih isplata.**

Vežano za **angažovanje vanjskih suradnika** – članova radnih tijela utvrdili smo da sa istim nisu zaključivani ugovori o djelu, kojim bi se definirale obveze i odgovornosti istih, kao i način utvrđivanja visine naknade i nadzor nad realizacijom poslova i zadataka. Isto tako pojedini uposlenici su članovi više radnih tijela (odbora i komisija), što iziskuje značajan angažman u radu istih. Uzimajući u obzir da ne možemo potvrditi da su isti svoje poslove i zadatke temeljem angažmana u radnim tijelima obavljali van radnog vremena, samim tim ne možemo potvrditi da su isti mogli adekvatno obavljati redovne poslove i zadatke u Ministarstvu po osnovu kojih ostvaruju redovna primanja.

Posebno ističemo da su u 2010. godini isplaćene naknade za rad u radnim tijelima, koji se odnosi na rad radnih tijela u 2009. godini u ukupnom iznosu od 56.750 KM, a odnosi se na: Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o porezu na dohodak (20.005 KM); Odbora za nadzor nad implementacijom Zakona o Jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa (8.335 KM), Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje (ukupno 28.410 KM). Na osnovu izvršene revizije ne može se potvrditi da je izvršen obračun naknada za rad u pojedinim radnim tijelima u IV kvartalu 2010. godine i isti iskazan sukladno zakonskim propisima u tekućoj fiskalnoj godini. **Prema tome naknade za rad u radnim tijelima koje su teretile Proračun za 2010. godinu, a odnose na se naknade za rad u radnim tijelima u 2009.godini, nisu knjigovodstveno evidentirani sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, kojim je propisano da se rashodi i izdaci priznaju u onom periodu kada je obveza nastala za plaćanje, odnosno po načelu modificiranog nastanka događaja sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.**

Potrebno je utvrđivanje visine naknade i isplatu naknade za rad u komisijama u potpunosti uskladiti sa odredbama Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Isto tako potrebno je uspostaviti kontrolne aktivnosti u dijelu dosljedne primjene propisane godišnje naknade po osnovu rada u jednom ili više radnih tijela.

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 46.385.833 KM, što u odnosu na sredstva odobrena Proračunom za 2010. godinu u iznosu od 54.643.077 KM predstavlja izvršenje od 84,9%.

Transferi kantonima iskazani su u iznosu od 23.000.000 KM, od čega su Bosansko-podrinjskom Kantonu doznačena sredstva u iznosu od 10.000.000, Posavskom kantonu 10.000.000 KM i Kantonu 10 iznos sredstava od 3.000.000 KM, kako je planirano Proračunom za 2010. godinu.

Transferi općinama iskazani su u ukupnom iznosu od 2.883.000 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su pojedine općine podnosile zahtjeve za doznačavanje sredstava na ime finansijske pomoći. Nije nam prezentirana dokumentacija na temelju koje bi potvrdili da su prije sačinjavanja prijedloga odluka i donošenja Odluka Vlade FBiH o doznačavanju sredstva dosljedno primjenjene odredbe **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2010. godinu, u dijelu da su se sredstva utvrđena na poziciji transfera drugim nivoima vlasti raspoređuju prema kriterijima na osnovu analitičkog iskaza izračuna primarnog bilansa i projekcije do kraja fiskalne godine, a prema utvrđenoj metodologiji MMF-a.**

Transfer za sufinansiranje Fondacije za održivi razvoj FBiH „OdRaz“ iskazan je u iznosu od 5.000.000 KM, od čega je iznos od 4.000.000 KM odobren Proračunom za 2010.godinu, a iznos od 1.000.000 KM odobren iz sredstava Tekuće pričuve temeljem Odluke Vlade FBiH od 10.08.2010.godine i isti je obuhvaćen Izmjenama i dopunama Proračuna. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je realizacija navedenog Transfera vršena na temelju Odluke Vlade FBiH, o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna FBiH za finansiranje projekta „Podrška razvoju lokalnih zajednica“- Transfer za sufinansiranje Fondacije OdRaz, od 26.08.2010. godine u iznosu od 4.000.000 KM. Navedenom Odlukom je definiran

utrošak sredstava sukladno Programu podrške lokalnim zajednicima iz Proračuna FBiH - Transfer za sufinansiranje Fondacije OdRaz. Napominjemo da su navedenim Programom, koji je usvojen 17.06.2008. godine od strane Upravnog odbora Fondacije, utvrđeni kriteriji za izbor projekta, financiranje, dinamika obezbjeđenja sredstava, izvještavanje, monitoring, a reviziju projekta je potrebno utvrditi odlukom Vlade FBiH. Vlada FBiH je 26.08.2010. godine donijela i Odluku o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava transfera. Odlukom je definirano da je za realizaciju iste zadužena Fondacija OdRaz i Ministarstvo, kao i da će Fondacija dostavljati izvješća o utrošenim sredstvima. **Nije nam prezentirana dokumentacija, odnosno izvješća sukladno Odluci o usvajanju programa utroška, na temelju koje bi potvrdili primjenu kriterija za odabir projekata, zatim kako i kome su sredstva doznačena, te da li su ista utrošena za namjene za koje su i doznačena. Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne možemo potvrditi opravdanost doznake navedenih sredstava.**

Napominjemo da smo prethodnom revizijom konstatirali da se iz prezentirane dokumentacije **nije moglo potvrditi za koje namjene su doznačena sredstva u iznosu od 5.673.000 KM u fiskalnoj 2009. godini, imajući u vidu da prethodno nije donesena odluka Vlade FBiH kojom bi se utvrdila namjena sredstava, izvješćivanje i nadzor nad utroškom istih, kao i da do okončanja revizije nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo za koje namjene su utrošena doznačena sredstva. Skrećemo pozornost da nam je u toku revizije prezentiran Godišnje izvješće o radu Fondacije za 2009. godinu, međutim na osnovu istog nismo mogli potvrditi sukladno kojim kriterijima i za koje namjene su utrošena, odnosno doznačena sredstva krajnjim korisnicima.**

Potrebno je dosljedno primjenjivati Zakon o izvršenju proračuna u dijelu utvrđivanja kriterija za doznačavanje sredstava tekućih transfera.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u djelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava doznačenih po osnovu tekućeg transfera Fondaciji za održivi razvoj FBiH „Odraž“ za 2009. i 2010. godinu.

Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda iskazan je u iznosu od 989.854 KM. Uvidom u izvješće o izvršenom popisu neizmirenih obveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Riznici sa stanjem na dan 31.12.2010. godine, utvrđeno je da je popisna komisija konstatirala neizmirene obveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinstveni račun Riznice u iznosu od 6.241.201 KM, a koje se odnose na neizmirene obveze za koje je dokumentacija u Ministarstvo zaprimljena do 01.01.2010. godine u iznosu od 6.062.363 KM i neizmirene obveze za koje je dokumentacija u Ministarstvu zaprimljena u tijeku 2010. godine u iznosu od 178.838 KM. Napominjemo da su navedene obveze iskazane u pomoćnim evidencijama, ali nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Ministarstva. Prema obrazloženju odgovorne osobe, obveze koje su popisane na dan 31.12.2010. godine nisu izmirene iz razloga što se nije raspolagala potpunom dokumentacijom i potrebnim podacima kako bi se iste izvršile.

Potrebno je da Ministarstva sukladno nadležnostima poduzme adekvatne mjere u cilju dosljedne provedbe Zakona o riznici u FBiH i Pravilnika o procedurama za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda na JRR, u dijelu blagovremenog rješavanja zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u Proračun FBiH.

U Proračunu Ministarstva se planiraju sredstva za izvršenje svih sudskih presuda i izvršnih rješenja koja su donesena na teret Proračuna FBiH, a za čije nastajanje su odgovorni svi proračunski korisnici. U Proračunu Ministarstva su posebno planirana sredstva za sudske presude i izvršna rješenja po osnovu neizmirenih plaća i naknada Prijašnjeg FMO i Vojske FBiH, posebno sredstva za sudske presude i izvršna rješenja po osnovu obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO i Vojske FBiH (navedeni izdaci obrađeni u tački 5.10 Izvješća) i posebno sredstva za izmirenje svih ostalih sudskih presuda i izvršnih rješenja koja su donesena na teret Federalnog Proračuna. **Ostale sudske presude i rješenja o izvršenju su izvršena u ukupnom iznosu od 29.845.877 KM, od čega je za isplata glavnice utrošeno 13.277.028 KM, zatezne kamate iznose 14.087.031 KM, a troškovi spora 2.481.817 KM. Isplaćene sudske presude i izvršna rješenja se uglavnom odnose na naknadu nematerijalne i materijalne štete i naknadu za izgubljenu dobit koje su prouzročila federalna tijela ili njihovo pravni prethodnici, a navedene slučajeve sudovi presuđuju na teret Proračuna FBiH. Značajan iznos sudskih presuda i rješenja o izvršenju se odnosi na radne sporove koje protiv proračunskih korisnika vode uposlenici za dio neisplaćenih naknada po osnovu regresa, jubilarnih nagrada, otpremnina, toplog obroka, prijevoza, kao i neto plaća, a iste se izvršavaju u presuđenom iznosu, bez obračunavanja pripadajućih poreza i**

doprinosu. Na presuđeni iznos glavnice obračunava se i isplaćuje zatezna kamata po stopi od 12%. Ukazujemo da, iako se kao tužena strana pojavljuju federalni proračunski korisnici, ovaj transfer se planira i izvršava od strane Ministarstva, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da Ministarstvo raspolaže sa pravovremenim i realnim informacijama, što kao posljedicu ima nerealan planiranje, povećanje troškova izvršenja za zatezne kamate i troškove spora. Provedenom revizijom prethodnih godina smo preporučili da je potrebno osigurati da proračunski korisnici na koje se odnose pravosnažne presude, odnosno koji su upoznati sa sporovima u tijeku, pravovremeno informiraju Ministarstvo o potrebnim sredstvima za izvršenje istih ukoliko izvršenje i dalje bude na Ministarstvu ili da se sredstva za ove namjene odobravaju svakom korisniku pojedinačno. Navedeno je potrebno kako bi se skratilo vrijeme realizacije, odnosno uštedila sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata. Nismo se uvjerali da su proračunski korisnici prilikom izrade prijedloga Proračuna za 2010. i 2011. godinu informirali Ministarstvo o navedenom.

Uvidom u Izvješće o izvršenom popisu neizmirenih obveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Riznici sa stanjem na dan 31.12.2010. godine, konstatirane su obveze po ovom osnovu u iznosu od 2.725.147 KM (glavnica 2.413.223 KM, sudski troškovi 311.924 KM). Napominjemo da se presuđene zatezne kamate na iznos glavnica računaju sa datumom izmirenja obveza, tako da iste nisu kvantificirane u izvješću o popisu. Navedene obveze nisu iskazane u Glavnoj knjizi Ministarstva.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti na ostvarivanju suradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i proračunskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa Federacije BiH, kao i planiranja potrebnih sredstava za realizaciju sudskih odluka za koje je izvjesno da će u narednom periodu teretiti Proračun FBiH na pozicijama institucija na koje se odnosi sudski predmet.

Ukoliko se potrebna sredstva za izvršenje sudskih odluka i dalje planiraju na Ministarstvu financija, potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih.

Potrebno je izvršiti usklađivanje stanja obveza iskazanih u knjigovodstvu na dan 31.12. fiskalne godine sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno odredbama članka 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

5.6 Nabavke i kapitalni izdaci

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 147.430 KM, što u odnosu na odobrena sredstva Proračunom za 2010. godinu u iznosu od 709.000 KM, predstavlja izvršenje od 20,8%. Prema prezentiranom **planu nabavke stalnih sredstava** (bez broja i datuma) planirana je nabava opreme u iznosu od 241.000 KM i nabava stalnih sredstava u obliku prava – nabava softvera u iznosu od 520.000 KM. Za navedenu nabavu stalnih sredstava u obliku prava nisu jasno i precizno utvrđene vrste i karakteristike svih predmeta nabave sukladno Pravilniku o nabavi roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Postupak nabave **Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika FBiH** je započeo u 2009. godini i ugovor o nabavi je zaključen 15.02.2010. godine sa firmom PING d.o.o.u vrijednosti od 56.862 KM. Prema ugovoru cijena podrazumjeva isporuku i instalaciju izvedbenog koda sa 20 korisničkih licenci, korisničku obuku u trajanju od dva dana i migraciju podataka sa postojećeg sistema. Obveze izvršioca su bile da sve usluge koje su predmet ugovora implementira u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora i obezbjeđenja svih potrebnih uvjeta od strane Ministarstva. Međutim, kako Ministarstvo nije imalo obezbjeđen hardver za instalaciju navedenog softvera, proveden je konkurentski postupak bez objave za nabavu serverske opreme, pa je 07.04.2010.godine zaključen ugovor sa firmom PING d.o.o. Sarajevo od koje je nabavljen i softver za obračun plaća, ukupne vrijednosti od 35.072 KM. Odlukama ministra od 18.11.2010.godine pokrenut je konkurentski postupak bez objave za nabavu dodatnih 8 licenci za softver za obračun plaća, kao i nabavu usluga redovnog održavanja aplikativnog softvera za obračun plaća, obzirom da je istekao garantni rok u kome je isporučilac bio obavezan održavati isti. **Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se mogli potvrditi da je Ministarstvo prethodno, prije provođenja postupka nabave, izvršilo analizu stvarnih potreba za nabavu potrebnog broja licenci,** zbog čega se ne može potvrditi opravdanost naknadne nabave. Nakon provedenog postupka, sa firmom PING d.o.o. 10.01.2011.godine zaključeni su Ugovori o nabavi dodatnih 8 licenci u vrijednosti od 18.533

KM, i Ugovor o održavanju aplikativnog softvera u vrijednosti od 12.368 KM (godišnje). Ugovorom o održavanju aplikativnog softvera definirane su cijene ostalih usluga, i to za izmjene softvera koje su uzrokovane zakonskim promjenama 40 KM/sat i za ostale izmjene 60 KM/sat. **Ističemo da uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za provođenje postupka nabave nismo mogli potvrditi da su cijene ostalih usluga bile predmet vrednovanja ponuda, kao i da su konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda iste definirane, te samim tim ne možemo potvrditi da je u ovom dijelu ispoštovan Zakon o javnim nabavama BiH.** Tijekom 2010. godine navedena firma je putem direktnih postupaka angažirana na doradi aplikativnog softvera. Prema našim saznanjima uposlenici Ministarstva (IT osoblje) nemaju logičkog pristupa operativnom sistemu i bazi podataka, te smatramo da je potrebno IT uposlenike uključiti u dio poslova koji se odnosi na održavanje softvera. **Imajući u vidu naprijed navedeno ne možemo potvrditi da su od strane Ministarstva poduzete sve potrebne predradnje prije otpočinjanja procedure nabave softvera u dijelu analize potrebnog broja licenci, utvrđivanja adekvatnih tehničkih zahtjeva imajući u vidu učestalu potrebu dorade postojećeg softvera, kao i ispitivanja tehničkih pogodnosti postojećeg hardvera za implemetaciju softvera.** Ističemo da je prethodnom revizijom konstatirano da se nije mogla potvrditi opravdanost nabave novog aplikativnog softvera, zatim primjena odgovorajućeg postupka nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, kao ni raskid ugovora sa firmom OCEAN d.o.o. Travnik uzimajući obzir značajan iznos sredstava utrošen za nabavu i implementaciju softvera „Centralizirani obračun i isplata plaća-COIP“ od navedene firme.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za nabavu softvera „Integralnog informacionog sistema za obračun plaća proračunskih korisnika u FBiH“, te na osnovu konstatovanog poduzeti adekvatne aktivnosti. Sa isporučiocem usluga jasno i decidno definirati obim i vrste usluga održavanja softvera, kao i angažirati IT uposlenike Ministarstva na dijelu poslova održavanja navedenog softvera.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za sprovođenje procedura nabavi stalnih sredstava, materijala i usluga utvrdili smo da u pojedinim slučajevima Ministarstvo nije postupilo sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH. Tako je **nabava kompjuterske opreme** (64.657 KM) vršena putem dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda bez objave obavještenja i više direktnih postupaka. Na osnovu uzetog uzorka utvrdili smo da je na poziciji **nabave opreme za prenos podataka i glasa** iskazane nabave 14 mobilnih aparata, ukupne vrijednosti 10.550 KM, koje su vršene putem više direktnih postupaka. **Prema tome Ministarstvo prilikom nabave kompjuterske opreme i mobilnih telefona nije postupilo sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH u dijelu dijeljenja predmeta ugovora, obzirom da se ugovor može dijeliti samo ako su svi dijelovi tako podijeljenog ugovora predmet istog postupka o javnoj nabavi.**

Na osnovu **Sporazuma o izvansudskoj nagodbi** zaključenog 26.08.2010. godine između Ministarstva i Bosna Sunce Osiguranja d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: BSO), utvrđeno je da je BSO dužno Ministarstvo isplatiti 23.950 KM na ime naknade materijalne štete iz osnova zaključene Police kasko osiguranja, za ukradeno vozilo Volkswagen Golf V 2.0 TDI, i da će BSO ispuniti obvezu Ministarstvu na način da umjesto dužnog novčanog iznosa prenese vlasništvo nad motornim vozilom marke „Volkswagen“ tip Golf V 1.4.i. Na temelju Sporazuma izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje vozila na poziciji motornih vozila u iznosu od 23.950 KM. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio razlog zaključivanja Sporazuma o izvansudskoj nagodbi.

Prema tome, nisu poduzete aktivnosti sukladno članku 14. Zakona o pravima i dužnostima republičkih organa u korištenju sredstava u društvenoj svojini, u cilju donošenja odluke od strane Vlade FBiH, uzimajući u obzir da nabavka motornog vozila Ministarstvu nije odobrena Proračunom FBiH za 2010. godinu. Također, u navedenom slučaju nije postupljeno sukladno članku 24. Zakona o riznici u FBiH, kojim je utvrđeno da se svi javni prihodi moraju uplaćivati na JRR. Ne može se potvrditi da je nabava motornog vozila izvršena sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, kao i da je nabava odobrena od strane nadležnog organa sukladno zakonskim propisima.

Prilikom nabava roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

5.7 Pozajmice kantonima

Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu na poziciji „Pozajmljivanja drugim razinama vlasti“ je planiran iznos od 45.254.214 KM (Proračunom FBiH za 2010. godinu planirano 91.800.000 KM), a Izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu je definirano da se sredstva sa pozicije pozajmljivanja koriste temeljem Odluke Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH (Sl. Novine FBiH br. 67/09), a po potpisivanju ugovora o prijenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu MMF-a, te da će se sredstva rasporediti prema kriterijima na osnovu analitičkog iskaza izračuna primarnog bilansa i projekcije do kraja fiskalne godine, a prema utvrđenoj metodologiji MMF-a. **Uvidom u prezentirane pisane informacije, konstatirano je da je dio kantona ispunio propisane uslove, ali do kraja godine nije bilo aktivnosti na realizaciji planirane pozajmice i pozajmica nije realizirana do kraja 2010. godine.** Napominjemo da je sa pozicije „Pozajmljivanje drugim razinama vlasti“ Vlada FBiH izvršila preraspodjelu sredstava na druge proračunske pozicije, na način da je donesena Odluka Vlade FBiH V broj 517/10 kojom se navedena pozicija umanjuje za 39.000.000 KM i sredstva se odobravaju Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike na poziciju tekućih transfera (Odluka donesena prije Izmjena i dopuna Proračuna za 2010. godinu), kao i Odluka V broj 1072/2010 kojom se pozicija pozajmljivanja umanjuje za 21.830.000 KM i sredstva se odobravaju Federalnom ministarstvu za pitanje branitelja i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata na poziciju transfera za invalidnine. **Ovo znači da je primitak od druge i treće tranše Stand-by aranžmana MMF-a u iznosu od 229.876.854 KM koji je Federacija BiH ostvarila u 2010. godini u cjelosti zadržan u Proračunu FBiH i iz istog su financirani samo rashodi i izdaci korisnika federalnog proračuna, iako se dio sredstava sukladno Proračunu FBiH za 2010. godinu i Zakonu o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu trebao doznačiti kantonalnim proračunima.**

Odlukom Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, od 19.08.2009. godine, kantonima je odobrena i temeljem pojedinačno zaključenih ugovora između Ministarstva financija (kao zajmodavca) i kantona (kao zajmoprimaca) doznačena pozajmica u 2009. godini u iznosu od 126.000.000 KM. Skrećemo pažnju da je, kao garancija naplate kredita, u zaključenim ugovorima sa kantonima (koje su potpisali ministri financija kantona) navedeno da isti daju neopozivo ugovorno ovlaštenje zajmodavcu da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, i to iz dijela prihoda koji pripadaju zajmoprimcima, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog, a neizmirenog potraživanja. Ukazali smo na neadekvatnost ugovorene garancije za povrat navedenih sredstava, obzirom da u odlukama skupština kantona o prihvatanju kreditnog zaduženja kod FBiH nije navedena ovakva garancija naplate kredita, a nije prezentirana ni dokumentacija da su skupštine kantona dale saglasnost na navedenu odredbu ugovora, te dali preporuku da se poduzmu aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije za povrat, po kojoj se nije postupilo u 2010. godini.

Tijekom 2010. godine su na naplatu dospjeli troškovi kamata prve, druge i treće tranše Stand-By aranžmana MMF-a, kao i ostali servisni troškovi, koji su isplaćeni na teret sredstava Proračuna FBiH (7.685.682 KM). Kantonima je obračunat i fakturiran pripadajući dio troškova kamata i ostalih troškova, međutim određeni kantoni nisu izmirili svoje obveze prema Proračunu FBiH na dan 31.12.2010. godine, a ni do okončanja ove revizije. To su: Bosansko-podrinjski kanton (iznos obveze na dan 31.12.2010. godine je 165.128 KM), Unsko-Sanski kanton (119.958 KM), Hercegbosanski kanton (8.483 KM). Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti sukladno članku 2.2.2 ugovora zaključenih sa kantonima, prema kojem je Ministarstvo financija (kao zajmodavac) ovlašteno da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, iz djela koji pripada zajmoprimcu, izvrši naplatu bilo kojeg dospijelog, a neizmirenog potraživanja iz ugovora. Kantonima nisu upućivane opomene za neizmirene obveze.

Tijekom 2009. godine su iz Tekuće pričuve Vlade FBiH, temeljem donesenih odluka Vlade FBiH, doznačena sredstva u iznosu od 1.000.000 KM Bosansko-podrinjskom kantonu i 1.000.000 KM Posavskom kantonu, koja su evidentirana kao pozajmice navedenim kantonima. Prethodnom revizijom smo ukazali da odlukama Vlade nije utvrđena svrha dodjele sredstava, da od strane Ministarstva financija nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja svrhe doznačenih sredstava, te osporili opravdanost iskazivanja navedene doznake na poziciji „pozajmice kantonima“, iz razloga što je, ukoliko se radi o pozajmici, navedenu doznaku trebalo evidentirati na poziciji potraživanja i sa kantonima zaključiti ugovore kojima bi se regulirali međusobni odnosi između Federacije BiH i kantona vezano za pomenuta sredstva. Sukladno navedenom dali smo preporuku po kojoj se tijekom 2010. godine nije postupilo.

Potrebno je osigurati da se rashodi i izdaci izvršavaju u iznosima i sukladno namjeni utvrđenoj u Proračunu FBiH za fiskalnu godinu na koju se Proračun odnosi i na način utvrđen Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH za istu godinu.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima temeljem Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand-by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimati aktivnosti na naplati istih.

Potrebno je poduzeti aktivnosti prema nadležnom organu u cilju definiranja svrhe doznačenih sredstava iz Tekuće pričuve Vlade FBiH za 2009. godinu u iznosu od 2.000.000 KM Bosansko-podrinjskom i Posavskom kantonu, i postupati sukladno utvrđenom.

5.8 Implementacija razvojno – investicionih projekata financiranih iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava

Planom razvojnih projekata u FBiH za 2010. godinu su planirani razvojni projekti u ukupnom iznosu od 834.171.822 KM, a za iste je predviđeno da se najvećem dijelom financiraju iz kredita međunarodne zajednice, manjim dijelom iz donacija, dijelom iz vlastitog učešća javnih poduzeća i dijelom iz proračuna svih razina vlasti. Isti je od strane Parlamenta FBiH primljen na znanje, ali nije, iako je trebao biti, objavljen kao Aneks Proračuna FBiH za 2010. godinu. Obzirom da do okončanja revizije nije sačinjen Izvještaj o realizaciji razvojnih projekata, nismo u mogućnosti prezentirati iznos realizacije razvojnih projekata za 2010. godinu.

Planom razvojnih projekata je predviđeno sufinansiranje iz proračuna FBiH u iznosu od 16.917.884 KM, koliko je i odobreno Proračunom FBiH za 2010. godinu na poziciji „Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira međunarodna zajednica“. Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2010. godinu su za projekat iz nadležnosti Ministarstva pravde pod nazivom „Giljotina propisa“, odobrena nedostatna sredstva u iznosu od dodatnih 73.600 KM, koja su Odlukom Vlade osigurana iz Tekuće pričuve Vlade FBiH. **Od ukupno odobrenih sredstava za ove namjene u 2010. godini je realizirano 3.131.364 KM, što je za 13.860.120 KM manje u odnosu na Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2010. godinu.** Projekti za koje su Planom razvojnih projekata planirana značajna proračunska sredstva za sufinansiranje, a za koje od strane nadležnih institucija tokom 2010. godine nisu tražena sredstva, su: Upravljanje čvrstim otpadom I i II faza (planirano 1.763.556 KM), Urbana infrastruktura i pružanje usluga (planirano 318.429 KM), Sufinanciranje projekta HE Rama KfW Njemačka (planirano 2.783.029 KM), CEB-Rekonstrukcija stambenih jedinica za povratnike (planirano 1.000.000 KM), OPEC-stambena obnova (planirano 520.000 KM), Prevencija ptičije gripe (planirano 901.826 KM), Zaštita kvaliteta voda (planirano 846.000 KM), i drugi.

Nismo u mogućnosti potvrditi da je nadležni odsjek adekvatno pratio implementaciju projekta, iz razloga što za projekte, koji su u Planu razvojnih projekata navedeni da su u nadležnosti Ministarstva, nije dato obrazloženje o načinu planiranja istih i načinu praćenja i nadzora nad realizacijom istih (Projekti: Financijska saradnja sa Španijom; Restrukturiranje poduzeća u BiH - PIF-ovi; CDP-Projekat razvoja zajednica; Urbana infrastruktura i pružanje usluga; Zamjena duga-KfW Njemačka; 2KR Program korištenja japanskog granta proizvodnja hrane; CEB-rekonstrukcija stambenih jedinica za povratnike; OPEC-Stambena obnova). Za projekte koje su u nadležnosti ostalih ministarstava nije se pratila dinamika implementacije u skladu sa dostavljenim planovima, a u cilju poduzimanja mjera da se ispoštuje planirana dinamika.

Sukladno članku 41. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2010. godinu, resorna ministarstva nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata dužna su kvartalno dostavljati Ministarstvu financija izvješća o utrošku sredstava. Ministar financija je donio Instrukciju o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte, kojom se Jedinice za implementaciju projekata zadužuju da u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH, sastavljaju i dostavljaju kvartalna izvješća i godišnje obračune za razvojno-investicione projekte iz svoje nadležnosti putem resornih ministarstava Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu financija. Kvartalna i godišnja izvješća moraju sadržavati obrazloženje utroška doznačenih sredstava iz proračuna na ime sufinansiranja projekta. Napominjemo da su i Zaključcima Vlade FBiH broj

848/08, 527/09, 671/09 resorna ministarstva koja su nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata zadužena da Ministarstvu financija dostavljaju pisane informacije o tijeku implementacije projekata i povlačenju kreditnih sredstava, a Zaključkom Vlade V broj 677/10 su zaduženi da poduzmu sve neophodne mjere i aktivnosti na ubrzanju implementacije postojećih i novih projekata, te da prema implementirajućim institucijama iz svoje nadležnosti poduzmu odgovarajuće mjere u cilju redovitog dostavljanja kvartalnih podataka. Iz prezentirane dokumentacije nismo u mogućnosti potvrditi da je značajan dio nadležnih ministarstva i implementirajućih institucija postupio sukladno odredbama navedenog Zakona i Instrukcije. Dio nadležnih ministarstava i implementirajućih institucija je dostavljao izvješća o realizaciji projekata, međutim uvidom u prezentirana izvješća utvrđeno je da ministarstva i institucije, u najvećem broju slučajeva, nisu izvještavali o stepenu realizacije projekta u odnosu na planiranu realizaciju, kao ni o razlozima odstupanja od plana. Ovo ukazujemo iz razloga što je provedenom revizijom utvrđeno da određene institucije kojima je odobreno financiranje projekata iz kreditnih sredstava, tijekom 2010. godine nisu povlačile kreditna sredstva u skladu sa ugovorenim dinamikom, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti na utvrđivanju razloga nepovlačenja kreditnih sredstava za navedene projekte. Ovo je imalo za posljedicu da određeni projekti koji su planirani nisu realizirani, odnosno realizirani su u značajnom manjem iznosu u odnosu na plan. Dio projekata koji su planirani, a nije iskazana realizacija u 2010. godini su: Koridor VC-Autocesta Sarajevo-Zenica-Mostar-planirano 246.000.000 KM; Power IV-rehabilitacija i obnova prenosne mreže HE Rama-planirano 43.583.517 KM; Modernizacija kliničkih centara u FBiH-planirano 7.707.232 KM; 2KR Program sredstava japanskog granta proizvodnja hrane-revolving sredstva-planirano 7.000.000 KM; CEB-Rekonstrukcija stambenih jedinica za povratnike-planirano 6.828.201 KM; drugi projekti manje pojedinačne vrijednosti. **Navedeno ima značajnost iz razloga što je Federacija BiH dužna plaćati i plaća taksu na nepovučena kreditna sredstva, a iznos takvih troškova u 2010. godini je 2.980.953 KM.**

U skladu sa preporukama iz revizorskog izvještaja za 2009. godinu, Ministar finansija je 16.09.2010. godine formirao Radnu grupu sa zadatkom da sačini instrukciju i propiše metodologiju za resorna ministarstva nadležna za implementaciju razvojno-investicionih projekata i implementirajuće institucije za podnošenje konačnog izvještaja o završetku projekta. Komisija je imala aktivnosti na sačinjavanju Prijedloga Instrukcije tijekom 2010. godine, a navedena Instrukcija je donesena lipnja 2011. godine.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti poduzme aktivnosti da se Plan razvojno-investicionih projekata za godinu za koju se donosi Proračun FBiH usvoji od strane Parlamenta FBiH, kao i da se u skladu sa Uredbom o uspostavu koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, od strane nadležnih ministarstava uspostavi adekvatna koordinacija, nadzor i praćenje implementacije projekata iz njihove nadležnosti.

Potrebno je da Ministarstvo sukladno utvrđenim nadležnostima poduzme aktivnosti kako bi se osiguralo da resorna ministarstva i implementirajuće institucije, koji su nadležni za implementaciju razvojno-investicionih projekata, podnose izvješća o utrošku sredstava razvojno-investicionih projekata u skladu sa Zakonom o izvršavanju proračuna FBiH, ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija.

5.9 Otplata unutarnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obveza prema dobavljačima

Unutarnji dug FBiH je procijenjen Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (u daljem tekstu: Zakon o unutarnjem dugu), kojim je uređen i način izmirenja obveza (gotovina, otpisivanje, obveznice) i utvrđeno je da će se opće obveze po osnovu unutarnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine. Međutim, Proračunom FBiH za 2010. godinu (kao i Proračunom FBiH za 2009. godinu) odobrena su sredstva za izmirenje obveza za neizmirene plaće i naknade u iznosu od 3.000.000 KM i obveza prema dobavljačima u iznosu od 2.000.000 KM. Navedena sredstva su planirana, prema izjavi odgovorne osobe, zbog saznanja da su u toku sudski procesi i da će sudske presude po navedenim obvezama pristizati tijekom 2010. godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da su tijekom godine vršene i isplate neisplaćenih plaća i naknada Prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH (u daljem tekstu: Prijašnje FMO i VF) i isplate obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO, temeljem izvršnih sudskih rješenja, koje nisu iskazane kao unutarnji dug FBiH.

Otplata unutarnjeg duga iz osnova neisplaćenih plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO-a i VF u 2010. godini je izvršena u iznosu od 636.232 KM. Međutim, ovom iznosu treba dodati i isplate plaća i naknada pripadnika Prijašnjeg FMO i VF izvršene temeljem sudskih izvršnih rješenja u iznosu od 647.287 KM, koje nisu evidentirane kao unutarnji dug od strane Ministarstva. **Za navedene naknade isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 542.160 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 321.025 KM. Ukupni izdaci po osnovu neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO i VF su izvršeni u iznosu od 2.146.704 KM. Ističemo da su na ukupnu presuđenu glavniciu po navedenom osnovu (1.283.519 KM) isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u procentu od 67,25%.**

Otplata unutarnjeg duga iz osnova neisplaćenih obveza prema dobavljačima u 2010. godini je iskazana u iznosu od 31.493 KM. Za navedene obveze isplaćene su zatezne kamate u iznosu od 5.895 KM i troškovi sudskog postupka u iznosu od 575 KM, što znači da su na ukupan dug po navedenom osnovu isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u procentu od 20,54%.

U Glavnoj knjizi Riznice, kao što je konstatirano i prethodne godine, i dalje se u knjigovodstvenim evidencijama Prijašnjeg FMO-a i Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH (u daljem tekstu: OSA), iskazuje stanje obveza iz perioda koji je obuhvaćen Zakonom o unutarnjem dugu. Navodimo da je početkom 2010. godine od strane Vlade FBiH formirana Komisija (četvrta po redu) sa zadatkom da do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obveza Prijašnjeg FMO u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos tražbina u odnosu na tražbine iskazane u Glavnoj knjizi u iznosu od 13.719.712 KM, ta da pokrene aktivnosti naplate tražbina uključujući i utuživanja. Komisija je radila na utvrđivanju osnovanosti dijela obveza i stanja tražbina, ali nije izvršila zadatak do utvrđenog roka, ni do kraja 2010. godine, odnosno nije utvrdila osnovanost svih obveza, a posebno ističemo da nije utvrdila stvarno stanje tražbina i nije poduzimala aktivnosti na naplati tražbina Prijašnjeg FMO. **To znači da ni do kraja 2010. godine nije utvrđeno stvarno stanje obveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO, a koje sukladno zakonskim propisima predstavljaju unutarnji dug FBiH.**

Napominjemo, siječnja 2009. godine, Ministar financija je imenovano **Komisiju čiji zadatak je da izvrši usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje svih realiziranih obveza bivšeg FMO po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada i obaveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza OSA-e u Glavnoj knjizi Riznice za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, te da izvrši popis izmirenih obveza.** Iz prezentirane dokumentacije konstatirano je da je Komisija izvršila usuglašavanje obveza i sačinila naloge za knjiženje isplaćenih plaća iz 2001. godine i regresa iz 2002. godine uposlenika Prijašnjeg FMO i VF i izmirenih obveza prema dobavljačima OSA-e (koje su isplaćene u periodu na koji se odnosi mandat Komisije, tj. u periodu od 2005.-2008. godine). Međutim, nije u cjelosti izvršeno usuglašavanje obveza i sačinjavanje naloga za knjiženje za plaćene obveze prema dobavljačima Prijašnjeg FMO i VF. Ukazujemo da je u periodu od 2005.-2008. godine plaćen samo dio neizmirenih obveza na ime plaća i naknada djelatnika Prijašnjeg FMO i VF, što znači da dio plaća i naknada, kao i doprinosi i porez na plaća nisu izmireni, i isti se i dalje iskazuju u Glavnoj knjizi. Obveze prema dobavljačima koje su u prethodnim periodima verifikovane, nisu bile knjigovodstveno evidentirane prije izvršene verifikacije, nisu evidentirane kao obveza ni nakon izvršene verifikacije, niti je njihovo izmirenje evidentirano kao smanjenje obveza. Tijekom 2010. godine je vršena i isplata neizmirenih obveza po osnovu neuplaćenih doprinosa za MIO za uposlenike Prijašnjeg FMO i VF u razdoblju od 01.04.1996.-31.12.2005. godine. **Ističemo da za izvršena plaćanja svih navedenih obveza tijekom 2009. i 2010. godine nije vršeno u Glavnoj knjizi knjigovodstveno zatvaranje obveza, tako da nismo u mogućnosti potvrditi iskazano stanje obveza na dan 31.12.2010. godine Prijašnjeg FMO i VF. Na osnovu svega navedenog ne može se potvrditi da je do kraja 2010. godine izvršena verifikacija svih obveza Prijašnjeg FMO i VF (obaveze prema dobavljačima, obaveze po osnovu plaća i naknada uposlenika, ostale obaveze), da su sve verifikovane obveze knjigovodstveno evidentirane, kao i da je izvršeno umanjenje obveza iskazanih u knjigovodstvu po osnovu izmirenja obaveza navedenih institucija od momenta njihovog prelaska na državni nivo.**

Imajući u vidu da nisu utvrđene ukupne obveze FBiH koje predstavljaju unutarnji dug, a posebno da nisu izmirene obveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg FMO i VF i obveze prema dobavljačima u zakonskom roku (do 31.12.2008. godine), ne može se potvrditi dosljedna primjena odredbi Zakona u unutarnjem dugu. Nedosljedna primjena je imala za posljedicu plaćanje značajnog iznosa zateznih kamata i troškova spora na teret Proračuna FBiH.

Potrebno je sačiniti analizu stanja izmirenih i neizmirenih obveza za plaće i naknade pripadnika prijašnjeg FMO i VF i obveza prema dobavljačima imajući u vidu rok definiran Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH (do 31.12.2008. godine) za izmirenje istih, s posebnim osvrtom na postojeće sudske presude iz osnova unutarnjeg duga, kako bi se izbjegla veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

5.10 Otplata unutarnjeg duga po osnovu stare devizne štednje

Otplata obveza po osnovu stare devizne štednje u 2010. godini iskazana je u iznosu od **86.864.053 KM**. Od navedenog iznosa na isplate po osnovu emitiranih obveznica odnosi se 63.720.326 KM, kamate na neemitirane obveznice u iznosu od 7.973.616 KM, na gotovinske isplate odnosi se 15.148.350 KM (isplate do 1.000 KM i isplate koje nakon isplate od 1.000 KM ne prelaze iznos od 100 KM) i izvršne sudske odluke 21.761 KM.

Kao što je konstatovano i revizijom prethodne godine Ministarstvo je 15.12.2009. godine dostavilo Vladi FBiH **Informaciju o obvezama FBiH koje proizilaze iz presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Suljagić protiv Bosne i Hercegovine (Aplikacija br. 2791/02)**. Ministarstvo je 21.12.2009. godine dostavilo prijedlog Odluke o isplati kamata dospjelih 27.03.2008. godine po osnovu planirane emisije obveznica stare devizne štednje u 2008. godini u iznosu od 3.986.776 KM, koje su se trebale isplatiti iz Proračuna FBiH za 2009. godinu, međutim Vlada FBiH je svojim Zaključkom V broj 20/2010 od 11.01.2010. godine zadužila Ministarstvo da dostavi prijedlog Odluke na osnovu koje bi se isplatile polugodišnje kamate po osnovu planirane emisije obveznica stare devizne štednje u 2008. godini koje su dospjele 27.03. i 27.09.2009. godine u iznosu od 7.973.616 KM. Vlada FBiH je tek 24.03.2010.godine donijela navedenu Odluku. **Uzimajući u obzir presudu Europskog suda za ljudska prava, kao i da se naprijed navedene obveze odnose na 2009. godinu, ne može se potvrditi opravdanost kašnjenja u realizaciji isplata po navedenim obvezama, kao i terećenje Proračuna FBiH za 2010. godinu. Napominjemo da kašnjenje u realizaciji obveza po osnovu emitiranih obveznica može u narednom periodu imati za posljedicu isplatu zateznih kamata.**

Prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2010. godine ukupno verificirani iznos stare devizne štednje, sa zakonski obračunatom kamatom od 0,5%, iznosi **715.340.550 KM**, od čega se na verificirani iznos obveza po osnovu stare devizne štednje u redovnom postupku odnosi 624.859.433 KM, a po žalbama drugostupanjskoj Komisiji pozitivno je riješeno 90.481.117 KM. Od navedenog iznosa **izmireno je ukupno 219.808.240 KM (putem obveznica, gotovinskih isplata i sudskih odluka)**.

Potrebno je kontinuirano poduzimati aktivnosti na blagovremenom osiguranju sredstava u Proračunu FBiH prema dinamici dospjeća kamata i glavnica po osnovu emitiranih obveznica po osnovu računa stare devizne štednje i izmirenja obveza po istom, kako ne bi došlo do kašnjenja i dodatnih isplata na teret Proračuna na ime zateznih kamata.

5.11 Otplata unutarnjeg duga po osnovu ratnih tražbina

Otplata unutarnjeg duga po osnovu prispjelih kamata na izdate obveznice za priznate ratne tražbine je iskazana u iznosu od **4.800.661 KM**, a Proračunom FBiH za 2010. godinu su planirana sredstva u iznosu od **4.800.000 KM**. Iako u 2010. godini nije bilo gotovinskih isplata osnovnog duga za ratne tražbine, ukazujemo da je temeljem sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na ratne tražbine isplaćeno troškova spora 334.947 KM i kamata 79.513 KM, što je ukupno 414.560 KM.

Vlada FBiH je, u cilju implementacija presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Čolić protiv BiH i presuda Ustavnog suda BiH, a kojim je naloženo Vladi FBiH da izvrši svoje ustavne obaveze i osigura poštivanje ljudskih prava tako što će poduzeti odgovarajuće zakonske mjere s ciljem da svi povjerioci koji posjeduju izvršna sudske odluke na teret proračunskih sredstava FBiH naplate svoje tražbine u što kraćem roku, dana 22.12.2010. godine donijela Odluku kojom je usvojen Akcioni plan za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih tražbina. Istim su utvrđene aktivnosti i rokovi za koje je zaduženo Ministarstvo i ostale federalne institucije, a provedba Akcionog plana je započela u 2011. godini.

Prethodnom revizijom je konstatirano da nije izvršena primopredaja dokumentacije koja se odnosi na verificirane ratne tražbine između **Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastale u ratu ili tijekom**

ratne opasnosti (koja je prestala sa radom 29.10.2009. godine) i **Ministarstva finansija**, koje je Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.10.2008. godine zaduženo da preuzme dokumentaciju i nastavi sa postupkom realizacije tražbina sukladno propisima koji reguliraju izdavanje obveznica, kao i da umjesto Komisije rješava sve predmete koji nisu okončani. Također, prezentirana je pisana izjava u kojoj je navedeno da je zbog uočenih nedostataka u radu Komisije, od strane nadležnog Sektora Ministarstva traženo da se primopredaja izvrši na način da se osigura potpun uvid u dokumentaciju na temelju koje je Komisija odlučivala, kao i u svaki predmet pojedinačno, te da se u zapisniku o primopredaji odvojeno navedu i prilikom primopredaje sortiraju predmeti, što nije učinjeno, tijekom 2009. godine. Istakli smo važnost potpune primopredaju dokumentacije imajući u vidu da je Ministarstvo zaduženo za arhiviranje navedene dokumentacije i poduzimanje daljih aktivnosti na izmirenju obveza i rješavanju svih eventualnih sporova koji mogu proisteci po osnovu neriješenih ili negativno riješenih predmeta, te preporučili da se izvrši primopredaja navedene dokumentacije.

Iako su od strane djelatnika Ministarstva zaduženog za navedene poslove, prema izjavi prezentiranoj prilikom obavljanja revizije za 2010. godinu, konstatirani propusti u radu Komisije koji se odnose na postojanje više izvršnih rješenja na ime fizičkih lica po istom osnovu i postojanje presuda koje se sukladno zakonu ne mogu smatrati ratnim tražbinama, nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su tijekom 2010. godine poduzimane aktivnosti u cilju da se između pomenute Komisije i Ministarstva izvrši primopredaja dokumentacije.

Potrebno je nastaviti provoditi aktivnosti u skladu sa rokovima propisanim Akcionim planom za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih tražbina, usvojenim Odlukom Vlade FBiH V broj 1068/10.

Potrebno je izvršiti primopredaju dokumentacije između Komisije za verifikaciju obveza za tražbine nastala u ratu ili tijekom ratne opasnosti i Ministarstva financija, na način kako je utvrđeno Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 od 23.08.2008. godine. Navedeno je potrebno uraditi u što kraćem roku uvažavajući propuste u radu Komisije konstatirane od strane nadležnog sektora.

5.12 Vanjski dug

Stanje vanjskog duga FBiH u financijskim izvješćima Proračuna FBiH na dan 31.12.2010.godine iskazano je u iznosu 3.865.843.828 KM i odnosi se na: relevantni dug po osnovu kredita koje je sa kreditorom ugovorila BiH (supsidijarnim sporazumom obveza prenesena na FBiH) u iznosu 3.761.764.903 KM i na stanje vanjskog duga po osnovu kredita koje je direktno, sukladno Zakonu o vanjskom dugu, sa kreditorom ugovorila FBiH u iznosu od 104.078.925 KM.

Izdaci po osnovu izmirenja obveza po vanjskom dugu FBiH u 2010. godini su iskazani u iznosu od 195.765.340 KM, a isti se odnose na otplatu glavnice 133.875.334 KM, za izmirenje kamata po istoj 61.655.906, na negativne kursne razlike 207.771 KM i bankarske troškove 26.328 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezano za otplatu kredita utvrđeno je, što je konstatirano i prethodnom revizijom, da je na osnovu zaključka Savjetodavne komisije za dug, pri Vijeću ministara BiH od 18.01.2007. godine, Ministarstvo financija i riznice BiH, bez date suglasnosti Ministarstva financija FBiH, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tijekom 2010. godine, izvršilo plaćanje 657.386 USD prispjelih **obveza KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo**. Ukupno plaćene obveze po navedenom Zaključku od srpnja 2006. godine do 31.12.2010. godine iznose 2.397.052 USD. Navedene obveze su nastale na osnovu zaključenih Sporazuma o podzajmu između Ministarstva financija i riznice BiH i KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, kao krajnjeg korisnika kredita, a da prethodno obveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Ministarstvo je prethodnom periodu poduzimalo određene aktivnosti u cilju rješavanja navedenog problema, tako je u 2010. godini Skupština Kantona Sarajevo donijela Odluku o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke za krajnjeg korisnika KJKP „Toplane-Sarajevo“, kao i da će izvršiti servisiranje obaveza do kraja otplatnog perioda i refundaciju do sada plaćenih obaveza po kreditima, ukoliko krajnji korisnik ne bude izvršavao obaveze po kreditima. Prema izjavama odgovornih osoba, do kraja vršenja revizije, nisu okončane aktivnosti oko formalno – pravnog supsidijarnog prijenosa obveza na relaciji Ministarstvo finansija i riznice BiH - Federalno ministarstvo finansija - Kanton Sarajevo - KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo, odnosno nije izvršena naplata navedenih

potraživanja. **Plaćene obaveze u iznosu od 2.397.052 USD iz Proračuna FBiH nisu iskazane kao tražbine Federacije BiH od KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo u Glavnoj knjizi Riznice.**

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da je po osnovu otplate **kredita Vlade Kraljevine Španije – Vodoadbjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica**, Ministarstvo finansija i riznice BiH, bez date suglasnosti Federalnog ministarstva finansija, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tijekom 2009. i 2010. godine izvršilo plaćanje u iznosu od **50.982 EUR-a** prispjelih obveza po navedenom kreditu. Navedene obaveze su nastale temeljem zaključenih kreditnih sporazuma o zajmu zaključenih između Kraljevine Španije i Ministarstva za finansije i riznicu BiH. U dopisu Ministarstva od 08.12.2009. godine koji je upućen Ministarstvu finansija i riznice BiH, navedeno je da Ministarstvo nije pokrenulo proceduru zaključivanja odobravanja kredita sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, kao da ni jedna općina za koje se predmetni kredit uzima nije dostavila suglasnost za zaduženje, niti je Ministarstvo obaviješteno o namjeri pokretanja takve procedure od strane općina. **Plaćene obaveze u iznosu od 50.982 EUR-a iz Proračuna FBiH nisu iskazane kao tražbine Federacije BiH od Ministarstva finansija i riznice BiH u Glavnoj knjizi Riznice. Prema izjavama odgovornih osoba do okončanja revizije nisu poduzete aktivnosti sukladno Zakonu o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH, odnosno nisu zaključeni supsidijarni ugovori između BiH i FBiH, kao i FBiH i općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica.**

Tražbine od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2010. godine u financijskim izvješćima Proračuna FBiH iskazane su **u iznosu od 67.656.948 KM**, što u odnosu na 2009. godinu predstavljala povećanje za 21.534.396 KM. Napominjemo da je Planom prihoda od krajnjih korisnika kredita za 2010. godinu, planirana je naplata u iznosu od 77.343.410 KM, a naplaćeno je 41.824.846 KM. Prema prezentiranom Izvješću o realizaciji plana otplate obveza FBiH po vanjskom dugu i Planu prihoda od krajnjih korisnika za period 01.01.-31.12.2010.godine, **najveći dužnici su: JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo (45.585.654 KM), JP Direkcija za cesta FBiH (15.501.311 KM), Tuzlanski kanton (4.309.633 KM), RMU „Kreka“ Tuzla (701.404 KM), RMU „Breza“ Breza (584.325 KM), Regionalna deponija „Tuzla“ (283.465 KM) i RMU „Kakanj“ Kakanj (277.557 KM).** Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere na naplati tražbina, posebno imajući u vidu da dio korisnika već duži period ne izmiruje svoje obaveze.

Ministarstvo je sačinilo Informaciju o stanju unutarnjeg i vanjskog duga sa stanjem na dan 30.06.2010. godine i istu dostavilo 04.10.2010. godine Vladi FBiH na razmatranje. Vlada FBiH je Zaključkom V broj 896/10 od 02.12.2010.godine, zadužila Ministarstvo da dostavi listu krajnjih korisnika koji svoje obaveze ne izmiruju redovno radi davanja saglasnosti za aktiviranje instrumenata osiguranja povrata kredita i poduzimanja drugih mjera koje su neophodne za efikasniju naplatu tražbina. Uvidom u dokumentaciju, a vezano za naplatu tražbina od krajnjih korisnika, **utvrdili smo da nije dosljedno ispoštovan navedeni Zaključak, kao i Zaključak od 21.10.2009. godine, naročito u dijelu naplate tražbina od krajnjih korisnika čije su obaveze iskazane u značajnim iznosima.** Napominjemo da je na osnovu Zaključka Vlade FBiH od 21.10.2009. godine Ministarstvo prihvatilo otplatne planove za jedan dio korisnika, međutim uvidom u dokumentaciju utvrdili samo da se pojedini korisnici nisu dosljedno pridržavali istih (Tuzlanski kantona, KP „Komrad“ Posušje, KP „Vodovod“ Cazin). Također, od strane Ministarstva su upućena i dva zahtjeva općinama za aktiviranje garancije, međutim iste nisu aktivirane, obzirom da su komunalna preduzeća djelimično izmirili svoje obaveze. Navedenim Zaključkom nije obuhvaćen iskazani **dug JP Direkcije cesta FBiH**, a prema prezentiranom Izvješću o realizaciji plana otplate po vanjskom dugu FBiH i izjavi odgovorne osobe na sastancima sa Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija konstatovano je da će isto donijeti odluku kojom će se obaveze po kreditu prenijeti na novoformirano JP Autoceste FBiH. Do okončanja revizije po istom nije postupljeno.

Vezano za dug **JP „Željeznice FBiH“**, početkom 2009. godine donesen je Zakon o financijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine, kojim su dio iskazanih obveza navedenog preduzeća predmet financijske konsolidacije. Zaključkom od 02.12.2010. godine zaduženo je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija da u skladu sa navedenim Zakonom podnese izvještaj o efektima konsolidacije i poduzetim mjerama, te poduzme mjere kako bi se sredstva, uključujući i sredstva po osnovu izmirenja obveza po ugovorima po kreditima za obnovu i razvoj željezničke infrastrukture, koja FBiH ulaže u konsolidaciju JP Željeznica FBiH, knjižila kao povećanje učešća državnog kapitala. Međutim do okončanja revizije, **nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi potvrdili da su poduzimane aktivnosti vezano za reguliranje obveza po kreditima koje**

su predmet konsolidacije, kao i da su poduzimane aktivnosti na naplati dijela obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“, a koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom.

Potrebno je nastaviti započete aktivnosti vezane za formalno-pravni supsidijarni prijenos obveza na relaciji FBiH (Ministarstvo financija)-Kanton Sarajevo–KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo, sukladno odredbama važećih propisa, kao i poduzeti aktivnosti u cilju naplate sredstava u iznosu od 2.397.052 USD plaćenih na ime otplate kredita KJKP Toplane d.o.o. Sarajevo.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za otplatu kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnadbjevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) i temeljem konstatiranog poduzeti aktivnosti sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH u cilju naplate sredstava u iznosu od 50.982 EUR.

Potrebno je poduzeti određene aktivnosti i zakonom utvrđene mjere, kako bi krajnji korisnici kreditnih sredstava, za koje je otplata kredita izvršena iz Proračuna FBiH, izmirili svoje dospjele obveze prema Federaciji BiH, odnosno kako bi se u narednom periodu blagovremeno izmiravale obveze u propisanom roku.

Potrebno je poduzeti aktivnosti vezano za reguliranje obveza po kreditima JP „Željeznice FBiH“ koje su temeljem Zakona o financijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. do 31.12.2012. godine predmet konsolidacije, kao i aktivnosti na naplati dijela obveza po kreditima koje nisu obuhvaćene navedenim Zakonom.

Odlukom o upravljanju revolving fondovima po projektima „Lokalne inicijative“ i „Lokalni razvoj“, koju je donijela Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva 16.11.2006. godine, upravljanje kreditnim revolving sredstvima sa Fondacije za održivi razvoj (Odraz) preneseno je na Razvojnu banku FBiH. Sa Razvojnog bankom FBiH Vlada FBiH je 30.01.2007. godine zaključila Ugovore o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalnih inicijativa-LIP (37.134.069 KM) i Lokalnog razvoja-LDP (14.125.797 KM). Vlada FBiH je 17.06.2010.godine donijela odluku o preusmjeravanju dijela sredstava revolving fonda prikupljenog na računu glavnice projekta LIP u iznosu od 9.283.518 KM na revolving fond projekta LDP. Aneks ugovora o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekta – LDP zaključen je 04.08.2010.godine kojim je definisano da će Razvojna banka formirati komisiju revolving kreditnu liniju „Lokalni razvoj“ putem koje će se plasirati sredstva prikupljena u okviru LDP za finansiranje projekata lokalnih zajednica koji doprinose poboljšanju infrastrukture i poboljšanja usluga. Komisija za revolving sredstva, formirana od strane Vlade FBiH, koja je zadužena za upravljanje revolving fondovima podnijela je Izvješće o radu za period siječanj-prosinac 2010. godine, koji je Vlada FBiH usvojila Zaključkom od 20.01.2011. godine. Kako je ugovorima o upravljanju revolving fondovima definirana obveza razmatranja troškova upravljanja, te da se vrši eventualna korekciju naknade Banci (minimum 200.000 KM godišnje po revolving fondu), Komisija je u spomenutom Izvješću navela da je razmatrala isto i zaključila da Ministarstvo pripremi izmjene i dopune postojećih Ugovora o upravljanju revolving fondovima na način da se u cijelosti iz Ugovora o upravljanju revolving fondom LIP isključi naknada troškova upravljanja, a da se u Ugovoru o upravljanju revolving fondom LDP ograniči visina naknade troškova upravljanja u iznosu od 200.000 KM, obzirom da Razvojna banka od kranjih korisnika naplaćuje proviziju za obradu kredita. Prema izjavama odgovornih osoba nisu poduzimane aktivnost na izmjenama i dopunama postojećih ugovora. Na temelju dostavljenog izvješća Razvojne banke od 18.01.2011. godine na dan 31.12.2010. godine utvrdili smo da raspoloživa sredstva po Projektu lokalnog razvoja iznosila su 3.792.044 KM, po kreditnoj liniji „Lokalni razvoj“, revolving-komision 49.183 KM i po Projektu lokalne inicijative 8.879.627 KM. **Imajući u vidu da se radi o značajnim sredstvima koja nisu angažirana, kao i visinu naknade koju Banka naplaćuje na godišnjem nivou (200.000 KM po Projektu), ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti od strane Ministarstva, u dijelu angažiranja raspoloživih sredstava i utvrđivanja visine naknade koja pripada Banci.**

U Glavnoj knjizi Riznice i dalje nisu evidentirane tražbine za sredstva koja su u ranijem periodu dana u komisijama Razvojnoj banci FBiH, na osnovu ugovora o komisijama poslovanja između Razvojne banke FBiH i Federacije BiH. Po navedenom nije bilo aktivnosti u 2010. godini. Rješenjem ministra od 28.01.2009. godine i izmjenama Rješenja od 07.07.2010.godine formirana je Komisija za izradu baze podataka o sredstvima danim u komisijama prema Razvojnoj banci FBiH. Komisija je 16.05.2011. godine podnijela Izvješće o radu, koje je Odlukom prihvatio ministar. Uvidom u navedeno Izvješće utvrdili smo da

je izvješće Razvojne banke na dan 31.07.2010. godine bilo temelj za formiranje baze podataka i u suradnji sa vanjskim suradnikom za informatiku urađena je nadogradnja postojećeg softvera za vanjski dug. Na temelju izvješća koje Banka dostavlja mjesečno vrši se ažuriranje baze podataka. Komisija je predložila da se do 30.09.2011. godine izvrši evidentiranje sredstava datih u komisijon Razvojnoj banci. Kao što smo naprijed naveli, **izrada baze podataka je rađena na osnovu izvješća Banke, međutim nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo mogli potvrditi da je od strane Ministarstva izvršeno usaglašavanje pojedinačnih stavki izvješća i izvršen uvid u relevantnu dokumentaciju Banke, kojim bi se potvrdila tačnost navedenih podataka.**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezano za prijenos prikupljenih sredstava od strane Razvojne banke FBiH na zahtjev Ministarstva, a temeljem zaključenih pojedinačnih ugovora o komisijonim poslovima utvrđeno je da je Ministarstvo uputilo 16.06.2010. godine zahtjev za prijenos raspoloživih sredstava umanjnih za obračunatu naknadu po kreditu Kuvajtskog fonda (Projekat vodosnabdijevanja), OPEC fonda – Obrazovanja i Svjetske banke – Vodoopskrba, a kako Razvojna banka nije izvršila uplatu sredstava, upućen je ponovni zahtjev od 15.12.2010. godine. Prema našim saznanjima uplata nije izvršena. Napominjemo da je Zaključkom Vlade od 02.12.2010.godine definirano da se obvezuje Razvojna banka da sva sredstva prikupljena po osnovu komisijonih ugovora, a koja su prihod Proračuna FBiH redovno uplaćuje u Proračun FBiH sukladno odredbama predmetnih ugovora i instrukcijama Ministarstva. Također Zaključkom Vlade FBiH od 21.10.2009. godine zaduženo je Ministarstvo da u suradnji sa Razvojnou bankom za Vladu FBiH pripremi informaciju o sredstvima temeljem kredita koji su komisijonim ugovorima dani na upravljanje Razvojnoj banci, međutim ista nije sačinjena. **Na temelju prezentiranog izvješća po komisijonim projektima dostavljenim od strane Razvojne banke utvrdili smo da stanje raspoloživih sredstava na dan 31.12.2010. godine povećano u odnosu na prethodni period. Raspoloživa sredstva po kreditu Sudijskog fonda iznose 16.499.612 KM, Projektu vodosnadbjevanja (kredit Kuvajtskog fonda) iznose 3.790.763 KM, Projektu šumarstva – WB iznose 1.248.567 KM i Projektu obnove obrazovanja (Kredit OPEC fonda) iznose 3.182.731 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja adekvatnih aktivnosti na angažiranju raspoloživih sredstava prikupljenih temeljem povrata komisijonih kredita realiziranih putem Razvojne banke FBiH, a posebno imajući u vidu da su za otplatu navedenih kredita prema kreditorima angažirana sredstva Proračuna FBiH.**

Prethodnim revizijama je utvrđeno da je u Glavnoj knjizi riznice i pomoćnoj evidenciji, evidentirana obveza po kreditu WB-IDA-N010-Hitno pokretanje industrije, čiju obvezu plaćanja je FBiH preuzela od Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine (IGA). Stanje duga po navedenom kreditu iskazano je u iznosu od 9.482.158 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da konačna alokacija obveza po ovom kreditu nije utvrđena, a plaćanje dospjelih obveza (u 2010. godini ukupno plaćeno 316.970 KM) se vrši prema članku 50. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, kojim je utvrđeno da u slučaju kada alokacija vanjskog državnog zaduženja nije konačna i kada princip krajnjeg korisnika nije primjenjiv, tada se obveza otplate duga alocira sukladno s udjelom entiteta i Distrikta u državni proračun u godini u kojoj se alokacija i vrši. Prema obavijestima Ministarstva financija i trezora BiH od 25.03.2010.godine privremeni omjer učešća FBiH za 2010. godinu je bio 63,46%.

Revizijom je utvrđeno da je u 2010. godini, kao i u prethodnim godinama, iz Proračuna FBiH vršena otplata alociranog vanjskog duga po kreditima „konsolidirani zajam B“ i „konsolidirani zajam C“ prema Svjetskoj banci. Prema dopisu kojeg je „BH GAS“ d.o.o Sarajevo uputio Ministarstvu dana 14.10.2006. godine, zatraženo je poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva kako bi se utvrdila stvarna obveza „BH GAS“ d.o.o Sarajevo po kreditima 4039 BOS i 4040 BOS, a koji čine dio „konsolidiranog zajma B“ i „konsolidiranog zajma C“. Od strane odgovorne osobe prezentirani su nam nacrti Supsidijarnih kreditnih sporazuma po osnovi sporazuma o kreditu (Konsolidirani kredit B i konsolidirani kredit C), koji su krajem 2009.godine prosljeđeni menadžmentu „BH GAS-a“, međutim do kraja vršenja revizije isti nisu zaključeni.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u dijelu dosljedne provedbe zaključenih ugovora između FBiH i Razvojne Banke FBiH o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru projekata Lokalne inicijative(LIP) i Lokalni razvoj (LDP).

Potrebno je izvršiti knjigovodstveno evidentiranje tražbina u Glavnoj knjizi Riznici po osnovu sredstava koja su temeljem zaključenih ugovora dana u komisijon Razvojnoj banci.

Potrebno je poduzimati aktivnosti sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnog bankom FBiH, u dijelu blagovremenog raspolaganja prikupljenim sredstvima na posebnim računima po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.

Sukladno zakonskim nadležnostima, poduzeti potrebne aktivnosti na utvrđivanju konačne alokacije obveza po kreditu WB-Hitno pokretanje industrije.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obveza „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo po osnovu kredita 4039 BOS i 4040 BOS kako bi se iste pravno i finansijski regulirale.

5.13 Ostali nalazi

Provedenom revizijom za 2010. godinu smo, kao i za 2009. godinu, konstatirali **nedosljednu provedbu Odluke o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu od 1992-1995. godine** (donesena od strane Vlade FBiH 04.02.2009. godine privremeno do donošenja Zakona o obezbijedenju sredstava za izmirenje duga za utrošeni prirodni gas). Pomenutom Odlukom Vlada FBiH je zadužila Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije za namjensko korištenje sredstava ostvarenih od posebne takse, te ovlastila po dva predstavnika Ministarstva financija i Ministarstva energije, rudarstva i industrije za potpisivanje naloga za plaćanje sa podračuna koji je otvoren za ove namjene. Uvidom u realizaciju sredstava konstatirano je da, iako je Ministarstvo energije, rudarstva i industrije zaduženo za namjensko korištenje ovih sredstava, naloge su su potpisivali samo predstavnici Ministarstva financija, što ne smatramo opravdanim obzirom da je Vlada FBiH ovlastila za potpisivanje predstavnike dva pomenuta Ministarstva. Posebno ističemo da ostvareni prihodi nisu iskazani u finansijskim izvješćima u ukupnom iznosu, kao ni rashodi nastali po osnovu istog (doznačena sredstva na račun Energoinvest dd Sarajevo), zbog čega se ne može potvrditi da su prihodi i rashodi po osnovu prikupljene posebne takse istinito i fer iskazani u finansijskim izvješćima. Prilikom doznačavanja sredstava Energoinvest-u, ostvarenih po osnovu naprijed navedenog prihoda, vršen je storno na poziciji iskazanih prihoda i na poziciji prikupljenih sredstava iskazanih na transakcijskom podračunu, što nije sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Zbog naprijed navedenog nismo u mogućnosti potvrditi dosljednu provedbu Odluke Vlade u djelu angažiranja Federalnog ministarstvo energije, rudarstva i industrije za namjensko korištenje sredstava ostvarenih od posebne takse, kao i u dijelu planiranja, realizacije i iskazivanja sredstava ostvarenih po naprijed navedenom osnovu.

Potrebno je postupiti sukladno Odluci Vlade FBiH o posebnoj taksi za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992-1995. godina, u djelu da se namjensko korištenja sredstava ostvarenih od posebne takse prati od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i da se odluka realizira od strane Ministarstva energije, rudarstva i industrije i Ministarstva financija u okviru njihovih nadležnosti.

Popis imovine, obveza i potraživanja iskazanih u Riznici FBiH na dan 31.12.2010. godine, izvršen je od strane Komisije, formirane od strane Federalnog ministra financija. Odluka o prihvatanju Izvješća Komisije za popis je donesena od strane Ministra 21.02.2011. godine, a za realizaciju Odluke i postupanje po prijedlozima Komisije, u svojstvu koordinatora, zadužen je Sektor za riznicu. **Uvidom u navedeno Izvješće konstatirano je da je stanje pojedinih pozicija potraživanja i plasmana na dan 31.12.2010. godine identično stanju na dan 31.12.2009. godine (ostala potraživanja od fizičkog lica Bernard Hegediš - stanje 13.367 KM; sumnjiva i sporna potraživanja po datim kreditima - 890.854 KM; potraživanje za pozajmice date kantonima - 5.248.308 KM; sumnjiva i sporna potraživanja za blokirana sredstva kog Hercegovačke banke – 17.866.568 KM).** Nije prezentirana dokumentacija da su tijekom 2010. godine poduzimane aktivnosti u cilju naplate naprijed navedenih potraživanja.

Potrebno je da Sektor za riznicu poduzme aktivnosti u cilju postupanja po prijedlozima Komisije za popis stanja imovine, obveza i potraživanja Riznice na dan 31.12.2010. godine, sukladno Odluci ministra o prihvatanju Izvješća o popisu.

Prethodnim revizijama konstatirano je da je „**Transfer na ime obveze Vlade Federacije BiH malim dioničarima za terminale u FBiH**“ realiziran u iznosu od 13.282.892 KM, u korist „Energopetrol“ d.d. Sarajevo na ime izmirenja obveza malim dioničarima za terminale u Federaciji BiH. Realizacija je izvršena

na osnovu Odluka Vlade FBiH kojima je definirana obveza „Energopetrol“ d.d. Sarajevo da u roku od dva dana nakon namirenja tražbina od Vlade FBiH izvrši uplatu cjelokupnog iznosa na Jedinstveni račun Riznice Proračuna FBiH sukladno Ugovoru o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i tražbina između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo zaključenog 03.08.2006. godine, odnosno 04.08.2006. godine. Međutim, **revizijama prethodnih godina, kao i ovom, se nije moglo potvrditi da su od strane „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u cijelosti izmirene obveze utvrđene člankom 3. navedenih odluka i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i tražbina između Vlade FBiH i „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.** Prethodnom revizijom dana je preporuka da se izvrši uvid u cjelokupnu naprijed navedenu dokumentaciju i sukladno konstatiranom poduzmu adekvatne aktivnosti, međutim **do kraja vršenja revizije nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti po istom.**

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezanu za izmirenje obveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i člankom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine i sukladno sa konstatiranim poduzeti adekvatne aktivnosti.

Vezano za realizaciju **transfera „Terminalima Federacije“ d.o.o. Sarajevo** u 2008. godini, prethodnom revizijom je konstatirano da je isti izvršen u iznosu od 8.212.924 KM na osnovu **Odluka Vlade FBiH V broj 816/08 i 935/08.** Također, konstatirano je da je za navedene namjene dana 18.12.2008. godine na osnovu Odluke Vlade FBiH izvršen prijenos sredstava na transakcijski račun Proračuna FBiH u iznosu od 10.200.000 KM sa Escrow računa ustanovljenog na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, otvorenog kod UPI Banke d.d. Sarajevo, potpisanog između Konzorcija, Vlade FBiH i Escrow agenta, koji je prenesen u UniCredit Bank d.d. Mostar. Skrećemo pažnju da prilikom prenosa sredstava nisu ispoštovane odredbe članka 10. Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo u dijelu ispunjenja propisanih uvjeta za otpuštanje navedenih sredstava od strane Escrow agenta po primitku izvadaka iz nadležnih registara dionica o izvršenoj dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo i odredbe Zaključka Vlade FBiH br. 461/06 (kojim je određeno da će se sredstva u iznosu od 10.200.000 KM prioritetno koristiti za sanaciju i rekonstrukciju terminala), obzirom da je Terminalima FBiH doznačen iznos od 8.212.924 KM. **Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da neiskorištena sredstava u iznosu od 1.987.076 KM nisu vraćena na Escrow račun do kraja 2010.godine, niti su iskorištena za utvrđene namjene.**

Sredstva su sukladno Odluci V broj 816/08 bila namijenjena za sanaciju dijela terminala u Mostaru i Živinicama, za sanaciju LPG rezervoara u Mostaru, Blažuju i Živinicama u iznosu od 7.616.315 KM i za pokriće troškova poslovanja u iznosu od 596.609 KM. Odlukom V broj 711/09 promijenjena je namjena sredstava u iznosu od 2.845.654 KM koji su bili namijenjeni za sanaciju LPG rezervoara u Mostaru, Blažuju i Živinicama i utvrđena nova namjena za deblokadu računa „NTF“ d.o.o. Ploče u vidu pozajmice. Dalje, Odlukom Vlade V broj 1005/09 odobrena je preraspodjela dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, te su sredstva raspoređena za deblokadu računa „NTF“ d.o.o. Ploče u vidu pozajmice u iznosu od 1.837.076 KM i na ime tekućeg poslovanja „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 150.000 KM. Provedenom revizijom za 2010. godinu konstatirano je da je Vlada FBiH 02.06.2010. godine donijela Odluku V broj 463/10 o davanju suglasnosti za preraspodjelu dijela sredstava od sredstava gospodarskog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo, kojom se sredstva raspoređuju za povećanje temeljnog kapitala u novcu „Terminalima Federacije“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 7.466.315 KM i za pokriće troškova poslovanja „Terminala Federacije“ d.o.o. Sarajevo u 2009. godini u iznosu od 150.000 KM. Navedenom Odlukom su stavljene van snage gore pomenute odluke Vlade V broj 711/09 i 1005/09.

Sukladno Odluci Vlade V broj 816/08 Uprava gospodarskog društva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo dužna je doznačena sredstva koristiti sukladno odobrenoj namjeni, a izvješća o realizaciji poslova sanacije i odgovarajućim finansijskim pokazateljima jednom mjesečno dostavljati Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu energetike, industrije i rudarstva, nadležnim za praćenje realizacije ove odluke. U toku vršenja revizije, kao i prethodnim revizijama, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo informirano o istom. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da su od strane Ministarstva poduzimane aktivnosti u dijelu praćenja realizacije Odluka Vlade FBiH u cilju namjenskog utroška doznačenih sredstava.**

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti, kao predlagač odluke izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH broj 1023/08 kojom se odobrava prijenos sredstava sa Escrow računa, posebno u dijelu poštivanja Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“ d.d. Sarajevo, te sukladno sa konstatiranim poduzme adekvatne aktivnosti.

Potrebno je postupiti sukladno odredbama Zaključka Vlade FBiH V broj 461/06, u dijelu namjenskog utroška nerealiziranog dijela sredstava u iznosu od 1.987.076 KM, ostvarenih na osnovu Ugovora o dokapitalizaciji društva „Energopetrol“ d.d. Sarajevo.

Potrebno je da se poduzmu aktivnosti na dosljednoj primjeni Odluka Vlade FBiH donesenih u 2008., 2009. i 2010. godini temeljem kojih je izvršena doznaka transfera „Terminalima Federacije“ d.o.o Sarajevo u iznosu od 8.212.924 KM i kojim je utvrđena namjena doznačenih sredstava, u cilju izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo se očitovalo dopisom broj 02-49-8053/11 od 11.07.2011. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Ministarstva za 2010. godinu. U očitovanju su navedena obrazloženja za dio datih preporuka, odnosno aktivnosti koje su poduzimane u cilju otklanjanja konstatovanih propusta za koje su date preporuke.

Vežano za data obrazloženja da su od strane Ministarstva, za otklanjanje određenih nedostataka poduzimane aktivnosti, a da isto nije bilo u mogućnosti samostalno otkloniti konstatovane propuste zbog nepoduzimanja aktivnosti od strane drugih organa i institucija, ukazujemo da je potrebno da se i dalje nastave aktivnosti, a u okviru utvrđenih nadležnosti Ministarstva. Takođe je potrebno da Ministarstvo izvjesti nadležne organe (Vladu FBiH) o nemogućnosti provedbe zakonskih i ostalih propisa, a u cilju poduzimanja odgovarajućih mjera i aktivnosti na izmjenama i dopunama, odnosno dosljednoj promjeni istih.

Za dio datih komentara na preporuke dato je obrazloženje u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2010. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Ministarstva financija uz konačno Izvješće.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Maida Letić, dipl. oec.

Članovi tima:

Azra Delić, dipl. oec.

Perislav Delić, dipl. oec.

Prilog br. 1.
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva financija na dan 31.12.2010. godine

Izraženo u KM

Red. broj	Vrsta Rashoda	Proračun za 2010. godinu ¹	Izmjene Proračuna za 2010.godinu ²	Zakonska preraspodjela sredstava i Tekuća pričuva ³	Smanjenje zakonskog proračuna ⁴	Operativni proračun za 2010. godinu (od 4 do 7)	Izvršenje proračuna za 2010. g. na bazi ABB-a	Izvršenje proračuna za 2010.g. ⁵ po reviziji	Izvršenje proračuna za 2009.god.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci (1-22)	26.112.769	36.052.629	-3.470.000	-631.247	31.951.382	24.792.460	24.827.695	13.436.101
1.	Bruto plate zaposlenih	2.848.550	2.848.550		0	2.848.550	2.785.101	2.785.101	2.909.758
2.	Naknade troškova zaposlenih	601.561	601.561		- 50.130	551.431	475.986	475.986	614.402
3.	Doprinosi poslodavca	299.098	299.098		0	299.098	292.539	292.539	306.530
4.	Putni troškovi	168.189	200.189		- 21.112	179.077	174.846	174.846	143.760
5.	Izdaci za energiju	116.234	116.234		0	116.234	108.614	108.614	110.784
6.	Izdaci za komunalne usluge	223.732	243.732	20.000	0	263.732	256.436	256.436	302.162
7.	Nabavka materijala	110.517	110.517		- 9.210	101.307	91.172	91.172	78.151
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	69.905	69.905		- 19.418	50.487	45.271	45.271	39.297
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	4.867	4.867		- 2.839	2.028	75	75	1.263
10.	Izdaci za tekuće održavanje	221.915	221.915		- 73.972	147.943	125.333	125.333	91.105
11.	Osiguranje i bankarske usluge	595.646	595.646		- 49.637	546.009	497.277	497.277	416.351
12.	Ugovorene usluge	778.156	898.156		- 48.156	850.000	834.704	834.704	8.422.538
13.	Usluge štampanja i prodaje taksenih markica	571.390	571.390		-50.547	520.843	516.080	516.080	
14.	Održavanje software-a u Trezoru	226.509	226.509	10.000	0	236.509	227.578	227.578	
15.	Plaćanje RTV pretplate	136.500	136.500		-4.500	132.000	126.782	126.782	
16.	Ugov. usl-kamate zatezne na sudska rješenja i troškove spora	5.000.000	14.700.000	2.000.000	0	16.700.000	16.474.874	16.510.109	
17.	Ugovorene usluge AFIP i FIP	200.000	200.000		-10.000	190.000	187.992	187.992	
18.	Ugovorene usluge – sredstva po osnovu PDV-a – FMF	2.500.000	2.500.000	- 2.500.000	0	0	0	0	
19.	Ugovorene usluge – emisija vrijednosnih papira	300.000	300.000		0	300.000	228.947	228.947	
20.	Ugov. uslu – zatezne kamate na	6.170.000	6.170.000	- 3.000.000	-180.000	2.990.000	671.426	671.426	

¹ Proračun FBiH za 2010. godinu (»Sl. novine FBiH« br. 81/09)

² Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2010.godinu (»Sl. novine FBiH« br. 58/10)

³ Podaci preuzeti sa odluka Vlade FBiH i rješenja Federalnog ministra financija o odobrenim preraspodjelama, donesenih u skladu za Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2010.godinu. U okviru navedenog iznosa je iskazano 330.000 KM, odobreno iz Tekuće pričuve na poziciju „Grant općinama“

⁴ Za utvrđenu razliku od 92.600.893 KM manje odobrenog Proračuna u odnosu na ukupno odobrena sredstva (Rebalans+/-Tekuća pričuva+/-Zakonska preraspodjela) nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdio razlog smanjenja sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2010. godinu

⁵ Izvršenje na dan 31.12.2010. godine dijelom iskazano na bazi pomoćnih evidencija nadležnih sektora i dijelom iz Analitičke bruto bilance na dan 31.12.2010. godine

	suska rješenja i tr spora iz osnova unutarnjeg duga								
21.	Ugov. Usl.-zatezne kamate na susdka rješenja i troškove spora iz osnova plaća Vojske FBiH i dobavljača	4.970.000	4.970.000		-43.867	4.926.133,06	671.427	671.427	
22.	Ugov usl- revizija obaveza iz Ugovora o dokapitalizaciji „Energopetrol“	0	67.860		- 67.860	0	0	0	
II	Tekući grantovi (1-19)	24.160.000	54.643.077	1.300.000	- 8.508.901	47.434.175	46.385.833	46.872.287	14.817.835
1.	Grantovi nižim nivoima vlasti	0	1.000		- 1.000	0	0	0	5.673.000
2.	Tranfe za sufin. Fondacije Odraz	4.000.000	5.000.000		0	5.000.000	5.000.000	5.000.000	
3.	Grant općinama	0	2.883.000	330.000	- 178.000	3.035.000	3.035.000	3.035.000	
4.	Grant Bos-podrinjskom kantonu	0	10.000.000		0	10.000.000	10.000.000	10.000.000	
5.	Grant Posavskom kantonu	0	10.000.000		0	10.000.000	10.000.000	10.000.000	
6.	Grant Kantonu 10	0	3.000.000		0	3.000.000	3.000.000	3.000.000	
7.	Grant Institucijama ombudsmena BiH	0	220.000		0	220.000	220.000	220.000	
8.	Grantovi pojedincima	0	1.000		- 1.000	0	0	0	
9.	Grantovi neprofitnim organizacij.	0	1.000		- 1.000	0	0	0	53.000
10.	Transfer Sekretarijau nacionalnog fiskalnog vijeća	60.000	60.000		-10.000	50.000	44.202	44.202	
11.	Agancija za bankarstvo-Skrbnništvo nad Invest bankom Beograd u FBiH	0	90.000		- 30.000	60.000	0	0	
12.	Naknade za povrat više naplaćenih carinskih dažbina	100.000	150.000			150.000	137.533	137.533	
13.	Naknade za povrat ostalih pogrešno ili više uplaćenih prihoda	1.000.000	1.950.000		-950.000	1.000.000	989.546	989.546	
14.	Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	12.000.000	12.300.000	970.000	-270.000	13.000.000	12.952.499	12.857.702	
15.	Sudske presude po osnovu naizmirenih plaća Vojsci FBiH	3.000.000	3.000.000		-2.300.000	700.000	647.287	647.287	
16.	Sudske presude po osnovu dobavljača	1.500.000	1.500.000		-900.000	600.000	0	0	
17.	Terminali Federacije BiH	0	1.987.077		-1.987.077	0	0	0	
18.	Preuzete obaveze bivšeg FMO i VfbIH – doprinosi PIO/MIO	2.000.000	2.000.000		-1.760.825	239.175	0	521.690	
19.	Izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/Evropskog suda za ljudska prava	500.000	500.000		-120.000	380.000	359.766	419.327	
III	Kapitalni grantovi (1-2)	0	2.000	0	- 2.000	0	0	0	
1.	Grantovi drugim razinama vlade	0	1.000		-1.000	0	0	0	
2.	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacija	0	1.000		-1.000	0	0	0	
IV	Izdaci za kamate i ostale naknade	92.345.654	92.345.654	0	-27.852.966	64.492.688	61.467.070	61.467.070	65.111.296

	(1-4)								
1.	Kamate na pozajmice primljene kroz državu	89.187.502	89.187.502		-27.852-966	61.334.536	58.494.557	58.494.557	58.872.076
2.	Kamate - direktne obaveze FBiH	3.158.152	3.158.152		0	3.158.152	2.972.513	2.972.513	2.710.267
3.	Kamate na domaće pozajmljivanje						0	0	3.144.014
4.	Ostale naknade vezane za pozajmljivan.						0	0	384.939
V	Nabavka stalnih sredstava (1-2)	761.000	709.000	0	-521.000	188.000	147.430	147.430	72.463
1.	Nabavka opreme - FMF	241.000	241.000		-136.000	105.000	87.877	87.877	69.492
2.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava – FMF za nabavku software-a	520.000	468.000		-385.000	83.000	59.553	59.553	2.971
VI	Pozajmljivanje i učešće u dionicama (1-12)	108.717.884	62.245.698	-21.830.000	-37.106.334	3.309.364	3.309.364	3.309.364	132.214.003
1.	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	91.800.000	45.254.214	- 21.830.000	- 23.246.214	178.000	178.000	178.000	
2.	Pozajmljivanje - Kanton Sarajevo								49.900.000
3.	Pozajmljivanje -Tuzlanski kanton								17.600.000
4.	Pozajmljivanje -Zeničko-Dobojski								15.000.000
5.	Pozajmljivanje - Srednjobosanski kanton								6.000.000
6.	Pozajmljivanje - Županija Posavska								5.500.000
7.	Pozajmljivanje - Zapadnohercegovački kanton								2.700.000
8.	Pozajmljivanje - Hercegovačko-Neretvanska								5.100.000
9.	Pozajmljivanje - Kanton 10								4.000.000
10.	Pozajmljivanje - Unsko- Sanski kanton								12.500.000
11.	Pozajmljivanje - Bosansko-podrinjski								9.700.000
12.	Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica	16.917.884	16.991.484		-13.860.120	3.131.364	3.131.364	3.131.364	4.214.003
VII	Otplate dugova (1-10)	254.631.977	260.125.977	0	-17.978.443	242.147.534	230.260.794	229.739.104	338.406.775
1.	Otplate dugova primljenih kroz državu	147.974.383	147.974.383	- 430.000	-13.418.443	134.125.940	130.334.036	130.334.036	94.191.146
2.	Direktne obaveze Fed. – ino dug	3.257.594	3.257.594	430.000	0	3.687.594	3.078.628	3.078.628	2.932.025
3.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	3.994.000		0	3.994.000	3.994.000	3.994.000	181.461.786
4.	Neizmirene plaće i naknade vojske FBiH	3.000.000	3.000.000		-225.000	2.775.000	1.157.922	636.232	
5.	Otplate unut duga – obaveze prema dobavljačima	2.000.000	2.000.000		-1.325.000	675.000	31.493	31.493	
6.	Otplate unut duga – obaveze za staru deviznu štednju	8.000.000	8.000.000	7.490.000	0	15.490.000	15.148.350	15.148.350	
7.	Obaveze za staru deviznu štednju-sudske presude-glavnica	15.000.000	15.000.000	- 7.490.000	-2.510.000	5.000.000	21.761	21.761	
8.	Obaveze za staru deviznu štednju-	60.000.000	58.000.000			58.000.000	57.861.473	57.861.473	

	obveznice-glavnica								
9.	Obaveze za staru deviznu štednju- obveznice-kamata	10.600.000	14.100.000		-500.000	13.600.000	13.832.469	13.832.469	
10.	Ratne tražbine-obveznice-kamata	4.800.000	4.800.000		0	4.800.000	4.800.662	4.800.662	
Ukupno rashodi i izdaci (I-VII)		506.729.284	506.124.035	-24.000.000	-92.600.892	389.523.142	366.362.951	366.362.951	564.058.473
Broj zaposlenih		128	128			128	121	121	127